

stre cōstitutionis ⁊ indulti infringere/vel ei ausu temerario cō-
traire. Si quis autē hoc attēptare p̄sumpserit/indignationē oi-
potentis dei/ac beatorū Petri ⁊ Pauli ap̄torum ei⁹ se nouerit
incurfurū. Datū Rome apud sanctū Petrū/Anno incarni dñi
ce AD. cccc. lxxij. iij. kl. Julij. Pōtificatus nr̄i Anno quinto.

Confirmationē Clemētine a domino Pio papa. ij. vide an-
te Clemens papa. iij.

Confirmationē Benedictine a domino Pio papa. ij. vide
ante Benedictus papa. xij.

Priuilegi dñi Sixti pape. iij.

Quia omnes ordinis p̄sone cuiuslibet sex-
us ⁊ cōditiōis/ac etiā donati/familiares
iconomi/ ⁊ p̄curatores possūt in mortis
articulo/ cū salutarī penitētia absolui ab
omnib⁹ ⁊ singulis excōis/suspen⁹ ⁊ inter-
dicti/ ⁊ alijs sentētijs censuris et penis ec-
clesiasticis. Necnō ab oībus criminib⁹/
excessib⁹/delictis/ ⁊ peccatis quibuscūq;
etiā sancte sedi reseruatis/plenariā abso-
lutionē ⁊ remissionē/ac sanctissimū iubi-
leū/siue omnes indulgētijs quas tēpo-
re iubilei Rome existentes visitantes ec-
clesias ad hoc deputatas cōsequunt̄ reci-
pere Et q̄ si mors inde nō sequat̄ poterit
hec gratia seu indulgētia toties quor̄ies

necesse fuerit reiterari/cum certis alijs cō
ditionibus infra declaratis.

Iustus Epus seruus seruorum dei.
Dilectis filijs vniuersis ab-
batibus/abbatissis/prioribus/monachis/
militibus/monialibus/nouicijs/conuersis/
donatis/familiaribus/cōtinuis comensali-
bus/iconomis/procuratoribus/et alijs pso-
nis vtriusq; sexus cisterciē ordinis p̄senti-

bus et futuris. Salutem et apostolicā benedictionē. Sacrosanc-
te religionis vestre puritas/vite sanctimonia/seruor deuotio-
nis/ac in dominici agricultura labor assiduus/quibus ad su-
pernū brauiū feliciter cōprehendendū/ceterisq; fidelib⁹ impe-
trandū/totis insudatis viribus/nos puocant vt antiqui ho-
stis iacula quibus vos ceterosq; spiritualis vite sectatores im-
petere atq; impedire nititur/scuto nostre p̄tectionis tanto pro-
pellamus diligentius quanto de vestri profectus frustratione
si forte qđ absit callidi hostis decepti versutijs inuanū currere
tis/amplius doleremus/hinc est q̄ nos saluti animarū vestra-
rum consulere cupientes/dilecti filij hymberti abbatis Cister-
ciē deuotis supplicationibus inclinati/vt p̄fessor idoneus de or-
dine vestro quē quilibet vestrum ad hoc duxerit eligendum cō-
fessionibus vestris diligenter auditis/ab omnibus et singulis
excomunicationis/suspensionis/et interdicti/alijsq; ecclesiasti-
cis sentētijs/censuris et penis/a iure vel ab homine quomodo
libet latis/quib⁹ quomolibet ligati fueritis seu alter vestrum
ligatus fuerit/necnō pro cōmissis per vos et quēlibet vestrum
criminibus/excessibus/delictis/et peccatis quibuscūq;/quan-
tumcūq; enozimib⁹/etiā si talia fuerint propter que sedes apo-
stolica merito foret cōsulenda/semel in mortis articulo/debi-
tam vobis et cuiilibet vestrū absolutionem impendere/ac peni

tentiam salutarem iniungere/ necnon omnium peccatorum ve-
 strozum de quibus corde contriti ⁊ ore confessi fueritis plena-
 riam remissionem/ necnon sanctissimum iubileum/ siue omnes et
 singulas indulgentias/ ac plenariam omnium peccatorum vestro-
 rum remissionem/ per nos ⁊ predecessores nostros Romani ponti-
 fices christifidelibus personaliter anno iubei Romam veni-
 entibus ⁊ ecclesias ad hoc statutas ⁊ deputatas vere contriti
 ⁊ confessi visitantibus quouismodo concessas ⁊ quas consequun-
 tur ac consequi possunt/ ac si personaliter veniretis ⁊ easdem ec-
 clesias per tempus ad hoc statutum visitaretis. ac omnia ⁊ singu-
 la per nos ⁊ predecessores nostros pro iubileo / siue indulgen-
 tijs ⁊ remissionibus huiusmodi consequendis ordinata adimple-
 retis/ consequeremini/ ⁊ haberetis/ seu consequi ⁊ habere posse-
 tis/ vobis in sinceritate fidei/ vnitatem sancte Romane ecclesie/
 ac obedientiam ⁊ deuotionem nostram ac successorum nostrorum Ro-
 manorum pontificum canonice intrantium persistentibus auc-
 toritate apostolica concedere valeat/ ita tamen quod si vobis vel
 alteri vestrum in aliqua infirmitate graui remissio ⁊ iubileum
 siue indulgentia huiusmodi concedantur/ ⁊ mors inde non sequa-
 tur nihilominus absoluti maneat/ ⁊ quilibet vestrum mane-
 at/ vt prefertur/ ac plenaria remissio ⁊ iubileum seu indulgen-
 tia huiusmodi in vero mortis articulo iterum impendi possint/ ⁊
 vobis ac vestrum cuiilibet/ ac si alia non precessisset suffragari/
 deuotioni vestre tenore presentium indulgemus. Sic tamen quod
 idem confessor de his de quibus fuerit alteri satisfactio impen-
 denda eam vobis ⁊ alteri vestrum ad quem spectabit per vos et
 dictum alterum vestrum si superuixeritis aut superuixerit/ vel per
 alios si forte tunc transueritis aut transuerit faciendam in-
 iungat/ quam vos seu dictus alter vestrum aut illi facere tene-
 amini vt prefertur. Et ne quod absit propter huiusmodi grati-
 am procliuiores reddamini/ ad illicita imposterum committenda/
 volumus quod si ex confidentia remissionis huiusmodi ali-
 qua forte alter vestrum committeret / quo ad illa predicta

remissio/ et iubilium siue indulgentie huiusmodi illi nullatenus
 suffragentur/ presentibus perpetuis futuris temporibus duraturis.
 Nulli ergo oino hominum liceat hanc paginam nostre concessio-
 nis et voluntatis infringere/ vel ei ausu temerario contraire.
 Si quis autem hoc attemptare presumpserit/ indignationem omni-
 potentis dei/ ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se no-
 uerit incursum. Datum Rome apud sanctum Petrum/ Anno
 incarnationis dominice M. cccc. lxxv. Idus Decembris. Ponti-
 ficatus nostri Anno quinto. **LXXV**

Et in fauorem capituli generalis omnes
 persone ordinis/ necnon donati/ seruito-
 res/ continui comensales/ procuratores/ et
 nuncios ad dictum capitulum accedentes/
 quolibet anno tunc et infra viginti dies se-
 quentes ab omnibus et singulis excommu-
 nicationis/ suspensionis et interdicti/ ali-
 isque ecclesiasticis censuris/ necnon ab om-
 nibus peccatis/ delictis/ criminibus/ ex-
 cessibus et casibus/ etiam sancte sedi reser-
 uatis absolui/ et super irregularitate dispen-
 sari possint/ et habere plenariam omnium
 peccatorum suorum remissionem et iubi-
 leum. etc.

De

Philippus

Abiseratione diuina Epus Portuen sacrosancte Romane ecclesie cardinalis. Cuiuersis et singulis presentes litteras siue presens publicum transumpti instrumentum inspecturis/visuris/lecturis/pariter et auditoris. Salutem in domino et presentibus fidem indubiam adhibere. Quia ratio exigit et equitas persuadet veritati testimonium prebire. Idcirco ad vniuersita-

tis vestre et cuiuslibet vestrum noticiam deducimus et deduci volumus per presentes que supplicationem originale manu sanctissimi in christo patris et domini nostri domini Sixti diuina providentia pape iiii. in reuerendissimorum et reuerendorum in christo patrum et dominorum domini Guilli Ostien Berrardi Sabine eporum/Philiberti tituli sancte lucie in Silice presbiteri/miseratione diuina sacrosancte Romane ecclesie cardinalium/Petri episcopi Tirasone/ ac bone memorie lymberti quondam cistercij et Johannis monasterij beate Marie de Balerna Cistercien ordinis/Bisuntinesis et Babiloneis diocesum abbatum/ ac nostra presentia/signata/vnacum clausulis et eius signatura nobis presentata recepimus huiusmodi sub tenore. **Beatissime** pater licet sacer ordo cistercien in summa puritatis et deuotionis perfectione fundatus tandem in vite sanctimonia et per vniuersa orbis climata ad edificationem ecclesie militantis/cum odore virtutum/eximio religionis decore eminenter flourerit et resplenderit/ quod diu iuxta premeas sanctorum patrum institutiones abbates et persone regulares ipsius ordinis ex diuersis regnis/ prouincijs et alijs mundi partibus/ singulis annis diligenter ad capituli generalis celebrationem et frequentationem accedere/ et secundum ipsius statuta regularia vite cursum componere/vitijs et defectus contingentes reprimere/ et emendare poterunt/ tamen ab aliquibus annis citra propter guerrarum turbines/ distancias locorum/ commendas de diuersis monasterijs eiusdem ordinis factas/ aliorumque sinistrorum euentuum multiplices anfractus dicti abbates et persone regulares eiusdem ordinis paruo numero

pfatum generale capitulū frequētare solent/ vñ ordo ipse qui
 prius in terris erat velut paradīsus voluptatis celestis/nūc q̄
 si derelictus pene cōuersus est in ruinā z desolationē/ z miserā
 dam patitur iacturā. Cum aut pater sancte nō nisi per aduen-
 tum dictorum abbatum z personarū regulariū eiusdē ordinis
 ad solennē frequentationē z annuā celebrationē eiusdē capi-
 tuli generalis subueniri/ z vt id quod i eodē ordine dei gratia
 adhuc superest conseruari z augeri/quod vero deperditū est et
 collapsuz reparari z restaurari possit/supplicat sanctitati vestre
 deuotus orator vester frater Hymbertus abbas monasterij ci-
 stercien̄ Labiloneñ diocessis/ qui pro reparatione eiusdē ordi-
 nis/vt prefati abbates z alie p̄sone eiusdem ordinis ad dictū
 generale capitulū annis singulis transeant z accedant sum-
 mopere desiderat/quatenus in p̄missis oportune puidēdo et
 abbatum z personarū predictarū animarū saluti salubriter cō-
 suleñ omnib⁹ z singulis abbatibus/prioribus/monachis/no-
 uicijs/conuersis/donatis/seruitoribus/continuis cōmensali-
 bus/pcuratoribus/nūcijs/z alijs eiusdem ordinis p̄sonis pre-
 sentibus z futuris/qui p̄petuis futuris temporib⁹ dicto gene-
 rali capitulo interfuerint vt confessor idoneus de dicto ordine
 cui sc̄dm ordinis instituta ex ppriorum abbatum ordinatione
 alias cōfiteretur/z quem tunc vel infra viginti dies immedia-
 te sequentes ad hoc quilibet ipsorū duxerit eligendum/eos et
 eorū quēlibet ab omnib⁹ z singulis excomunicacionis/suspen-
 et interdici/alijsq̄ ecclesiasticis sententijs censuris z penis/a
 iure/vel ab homine quauis occasione vel causa latis inflicis
 z promulgatis/ac ferendis/pmulgandis/z infligendis/alijsq̄
 eorum peccatis/delictis/criminibus/z excessibus quibuscūq̄
 quantūcūq̄ enormib⁹/etiā si talia fuerint propter que meri-
 to sedes apostolica foret cōsulenda/annis singulis quotiēs di-
 cto generali capitulo interfuerint/semel dumtaxat absoluerē/
 z eis pro cōmissis penitentiā salutarem iniungere/necnō sup
 irregularitate quouismodo z qualitercūq̄ contracta z contra-
 henda cū eis z eorum quolibet dispensare/necnon plenariam
 remissionē z absolutionem omniū et singulorū peccatorū suorū

nunc impendere possit et valeat licentiam et facultatem concedere et indulgere. Et insuper quod transumptum presentis supplicationis manu alicuius notarii publici signatum et sigillo alicuius prelati ecclesiastici sigillatum valeat et eisdem suffragetur ac si presentis supplicatio apud quolibet eorum existeret decernere et declarare dignemini de gratia speciali constitutionibus et ordinationibus apostolicis ceterisque in contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque fiat ut petitur. **¶** Et de absolutione ab omnibus etiam reservatis casibus et censuris. Et de plenaria remissione omnium peccatorum. Et de dispensatione super irregularitate quouis modo contracta. Et semel dumtaxat singulis annis pro presentibus et futuris abbatibus/prioribus/monachis/nouicijs/comuersis/donatis/seruitoribus/comensalibus/procuatoribus/nuncijs et alijs eiusdem ordinis personis quibuscumque que dicto generali capitulo interfuerint. Et quod huiusmodi facultas duret perpetuo. Et quod de presentibus sub sigillo alicuius prelati ecclesiastici et signo notarii publici possit fieri transumptum cui fides adhibeatur. Et quod presentis supplicationis sola signatura sufficiat absque aliarum litterarum apostolicarum desuper confirmacione. **¶** Quia quidem supplicatione sic pro nos recepta/visa et diligenter inspecta/sumus pro parte reuerendorum patrum dominorum Johannis abbatis monasterii sancti Bernardi Valentinensi in Romana curia ipsius ordinis cisterciensis procuratoris generalis/ac Johannis abbatis monasterii beate Marie de Valerna prefati debita cum instantia requisisti quatenus supplicationem ipsam originale que pro diuersa loca ad singulorum vota commode deferri non potest in forma auctentica transumi et exemplari/ac in publicam transumpti formam redigi mandare dignaremur. Nos igitur Philippus cardinalis prefatus attendens requisitionem huiusmodi fore iustam et consonam rationi/supplicationem predictam per notarium publicum infra scriptum transumi et exemplari/ac in publicam transumpti formam redigi mandauimus/decernentes quod huiusmodi transumpto tanta fides adhibeatur ybiusque locorum quanta dicte supplicationi originali daretur et adhiberetur si in medium produceretur. In quorum omnium et singulorum fidem et

testimoniū pmissorum p̄sentes litteras sue p̄sentes publicum instrumentū exinde fieri et p̄ notariū publicū infrascriptum subscribi et publicari mandauimus/ sigillis nostri iussimus et fecimus appensione muniri. Datū et actum Rome in domib⁹ residentie nostre sub anno a Natiuitate dñi M. cccc. lxxvj. Indictione nona/ die vero Mercurij. iij. Mensis Aprilis. Pontificatus p̄fati sanctissimi dñi nostri dñi Sixti pape. iij. Anno quarto. Presentib⁹ ibidem reuerendis in christo patrib⁹ et dñis/ dominis Anthonio Marta Limeñ/ et Baptista Quintemillieñ ep̄is/ ac venerabili viro dño Petro de Plaza p̄bro canonico Parmeñ testib⁹ ad p̄missa vocatis specialiter et rogat⁹. Et ego Franciscus beliardus canonic⁹ Parmeñ publicus ap̄lica atq; imperiali auctoritatib⁹ notarius/ qz p̄inserte supplicationis copiam vnacū originali supplicatione collationaui/ et illā cōcordare feci/ ac p̄sentis trāsumpti petitiōi et decreto/ omnibusq; alijs et singulis dñi sic vt p̄mittitur p̄ reuerendissimū in christo patrē et dominū dñm Philipū ep̄m et cardinalē p̄fatū/ et corā eo agerentur/ dicerentur et fierent/ vna cū p̄nominatis testibus p̄sens interfui/ eaq; oīa et singula sic fieri vidi/ et audiui. Idcirco hoc p̄sens publicum instrumentū manu alterius/ me alijs occupato negocijs/ fideliter scriptū exinde cōfeci/ subscripsi/ et publicauī/ cū appositione nominis et signi mei cōsueti/ vnacū p̄fati reuerendissimi dñi cardinalis sigilli appensione rogatus et requisitus in fidem et testimoniū omniū et singulorū p̄missorum.

Dominus Sixtus papa. iij. declarat qd nō obstaſt plenaria absolute facta virtute indulgentiarū per cū concessarū existentibus in capitulo generali/ tamen p̄fessi ordinis tenētur quolibet anno cōfiteri pp̄rio abbati de omnibus s̄m ordinis instituta.

Confessio.

Iustus Ep̄s seruus seruorum dei.
 Ad futurā rei memoriā. Li-
 cet Romanus pontifex p̄ christifidelium/ p̄-
 sertim sub suauī religiōis iugo altissimo fa-
 mulantium animarū desiderata salute grati-
 as interdū cōcedat. Nō tamē intendit pp̄-
 terea salubria statuta z ordinationes ex qui-
 bus inferiores suis superiorib⁹ p̄ obedienti-
 am iungunt/ eorūq; salus puenit animarū quōlibet remouere.
 ne ea que p̄ salute ipsa pcuranda fauorabiliter emanarunt/ tē-
 dere videant ad noxā/ Unde pontifex ipse sup̄ his p̄ sue decla-
 rationis ministeriū remedia adhibet oportuna/ put cognoscit
 in dño salubriter expedire. Dudum siquidē omnib⁹ z singulis
 abbatib⁹/ priorib⁹/ monachis/ nouicijs/ cōuersis/ donatis/ ser-
 uitoribus/ cōtinuis cōmensalibus/ pcuratorib⁹/ nūcijs/ z alijs
 cisterciē ordinis psonis tunc p̄sentibus z futuris qui p̄petuis
 futuris tēporibus eiusdē ordinis generali capitulo interessent/
 vt cōfessor idoneus de dicto ordine/ cui secundū dicti ordinis
 instituta ex ppriorū abbatum ordinatione alias cōfiterentur/
 z quē tunc vel infra viginti dies immediate sequētes ad hoc q̄
 libet ipsorū duceret eligendū/ eos z eorū quēlibet ab omnib⁹
 z singulis excoicationis/ suspensōis/ z interdicti/ alijsq; ecclesi-
 asticis sentētijs/ censuris/ z penis/ a iure vel ab hoīe quauis oc-
 casione vel causa/ latis/ inflictis/ z pmulgatis/ ac ferendis/ p̄-
 mulgandis z infligendis/ alijsq; eorū peccatis/ delictis/ crimi-
 nibus/ z excessibus quibuscūq; quātūcūq; enormibus/ etiam
 si talia forent p̄pter que sedes ap̄lica foret merito cōsulenda/
 annis singulis quotiēs dicto generali capitulo interessent/ se-
 mel dūtaxat debitā absolutionē impendere/ z penitentiā salu-
 tarē iniungere/ necnō sup̄ irregularitate quouismōdo z quali-
 tercūq; cōtracta z cōtrahenda cum eis z eorum quolibet dispē-
 sare/ necnō plenariā remissionē z absolutionē omnium z singulo-
 rum peccatorū suorum eis impendere possent z valerent/ licen-
 tiā z facultatē cōcessimus/ put in quadam supplicatione manu
 nostra signata/ cuius solā signaturā absq; litterarū ap̄licarū de

super expeditione valere volumus plenius continetur. Cum autem
 sicut accepimus in statutis et consuetudinibus dicti ordinis pro
 iude et salubriter ordinatis inter alia caueatur expressse quod vniuersi
 si dicti ordinis professores semel in anno de omnibus peccatis suis
 quorum memoriā habuerint ab vltima confessione facta su-
 is prelati/aut pro illos ad hoc deputatis/debeant confiteri. Et si-
 cut exhibita nobis nuper pro parte dilecti filij Johannis abba-
 tis monasterij cisterciensis Labilonei diocesis petitiō continebat quod plu-
 res dicti ordinis monachi licentia et facultate predictis abutentes/
 et illā minus sano intellectu interpretantes/ sub confidentia dicte
 confessionis nostre/electis pro eos confessoribus peccata sua proprio
 prelato aut pro eum ad hoc pro tempore deputato ab vltima con-
 fessione sibi facta iuxta formā statutorum et consuetudinū predi-
 ctorum pro sanctos ipsius ordinis patres institutorum/ et per sedē
 predictam confirmatorum/ac ab ipsius ordinis primeua institu-
 tione vsque nunc incōcuisse obseruatorum confiteri non curent/in
 statutorum eorundem vilipendiū ipsorumque monachorum periculū
 animarum/pro parte prefati Johannis abbatis nobis fuit humi-
 liter supplicatum/ vt super hoc oportune providere de benignitate
 apostolica dignaremur. Nos igitur huiusmodi supplicationi-
 bus inclinati auctoritate apostolica tenore presentium decernimus et de-
 claramus pro confessione nostra predicta eisdem statutis nullatenus
 derogare voluisse/vel derogatum fuisse aut esse/sed illa in omni-
 bus obseruari debuisse et debere/prefatosque monachos ad confi-
 tendū semel anno quolibet omnia peccata sua ab vltima confessi-
 one illorum prelati facta iuxta formā dictorum statutorum in om-
 nibus et pro omnia proinde astrictos fuisse/et fore/ac si concessio pre-
 dicta a nobis non emanasset. Illa tamen alias in suo robore per-
 maneat. Non obstantibus premissis/ac constitutionibus et ordi-
 nationibus apostolicis ceterisque contrariis quibuscumque. Nulli ergo
 omnino hominum liceat hanc paginā nostre constitutionis et de-
 clarationis infringere/vel ei ausu temerario contraire. Si quis
 autem hoc attemptare presumpserit/indignationem omnipoten-
 tis dei et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit in-
 casurum. Datum Rome apud sanctam Petram. Anno incar-

Eiusdē. Declaratio q̄ per generalē reuo-
cationē indulgentiarū per eum factā ipse
non intendit derogare indulgentijs or-
dini concessis in forma p̄bsyteris sub
annulo piscato ris.

De **Diuersis** Et singulis abbatib⁹/
prioribus/ monachis/
donatis/ & cōuersis ordinis cisterciens. Salu-
tem & apostolicā benedictionē. Concessim⁹
alias vobis & singulis vestrum ad generale
capitulū vestri ordinis accedentib⁹ faculta-
tem eligendi confessorē sub certis modo et
forma put in alijs nostris desuper cōfectis
litteris plenius continetur. Cum autē omnes huiusmodi fa-
cultates reuocate per nos fuerint humiliter nobis de oportu-
no cōfirmationis remedio supplicari curastis. Nos huiusmodi
supplicationibus inclinati tenore presentiu facultatem huius-
modi de eligendo confessore vobis cōcessam iuxta tenorem ea-
rundē litterarū cōfirmantes & approbantes eam in suo pristi-
no robore & vigore esse ac persistere decernimus & declaramus
perinde ac si reuocatio nostra huiusmodi quo ad illā nullate-
nus emanasset/ dicta reuocatione/ ceterisq; in contrariū faciē-
tibus non obstantibus quibuscūq;. Datum Rome a quod san-
ctum Petrum sub annulo piscatoris die vicesimatertia Julij.
Millesimo quadringentesimo octuagesimoprime. Pontifi-
catus nostri Anno decimo. **V. G. Rufus.** p 2

Eiusdem. **Q**uod pro quietatione et serenitate
 scrupulorum multarum conscientiarum super esu
 carniū extra cōia infirmitoria ordinis/ex
 quo maior pars ordinis statutū benedi-
 cti. xij. nō obseruabat/nec velle seruari vi-
 debatur/dat pontifex capitulo generali et
 dño abbati cistercij plenariā potestatem super
 his disponendi/statuēdi/ et dispensandi
 absq; cuiuscūq; pene incurfu/aut scrupu-
 lo conscientie

Iustus Epus seruus seruorum dei.
 Ad perpetuā rei memoriā Ex
 supne dispositionis arbitrio/Romanus po-
 tifer in supma ecclesie militatis statione lo-
 catus/circa statū ecclesiasticū psonarū p-
 se tim sacre religioni deditarū cōtinuo solli-
 citus/ad ea p que humane fragilitati succur-

ritur/et ipsarū psonarū saluti et oportunitatib; cōsultitur opor-
 tis studijs et remedijs intendit/ac his que ppterea pcessisse cō-
 perit/ne in recidiue cōtentionis scrupulū relabant aplici muni-
 minis adiicit firmitatē. Dudū siquidē felicis recordatiōis Be-
 nedictus papa. xij. pdecessor noster p quasdam suas litteras in-
 ter alia inhibuit ne abbates et monachi cisterciēni ordinis extra
 monasteria seu loca puentualia eiusdē ordinis/ac etiā ipsi mo-
 nachi infra monasteria seu loca hmoi/aut in cameris et extra in-
 firmitoriū cōmune/carnes vel pulmenta cum carnib; decocta
 vel cōdita comedere presumrent/cōtra obseruantia dicti ordi-
 nis diuti; obseruatam. Adonachus aut aut cōuersus qui hu-
 iusmodi inhibitionis trāsgressor esset trib; diebus p qualibet

carniū vel pulmentorū huiusmodi comestione ieiunare in pa-
 ne ⁊ aqua teneretur ⁊ q̄ nihilomin⁹ quolibet ipsorum dierū in
 capitulo regularē accipere disciplinā. Sed abbas inhibitionis
 huiusmodi transgressor/ nō ad disciplinā ipsam/ sed ad ieiunia
 ipsa teneretur. Et si scienter hoc omitteret negligēter facere ob-
 seruari/ etiā ex negligentia teneretur ad ieiunia p̄libata que q̄-
 dem pene nulli remitti valerent/ nec sup eis vel ipsarum parte
 aliqua cū aliquo dispensari/ q̄d si aliqui sup esu carniū vel pul-
 mentorū predictorū sepe inuenti essent delinquētes/ seu esū
 ipsum cōtra ordinatiōnē huiusmodi frequētantes/ ac p̄ abba-
 tes p̄prios q̄ a talib⁹ abstineant canonice moniti non desiste-
 rent/ essent post monitiōnē huiusmodi p̄ biennū eo ipso inha-
 biles ad quecūq̄ officia ⁊ administratiōnes in eodē ordine ob-
 tinenda/ obtinētes vero illa remouerent/ si abbatibus eorū vi-
 sum foret ab obtentis/ q̄d q̄ nullus monachus vel cōuersus di-
 cti ordinis cuiuscūq̄ conditionis existeret/ etiā si officiū habe-
 ret/ nisi egritudine graui vel debilitate detentus foret/ carnes
 de cetero in cameris infirmitorij comedere p̄sumerent/ sed om-
 nes comederent in cōmuni infirmitorio deputato/ nec carnes
 pararent vel decoquerent alibi q̄ in infirmitorio cōi/ seu in co-
 quina eidē infirmitorio deputata/ vel in posterū deputāda/ ni-
 si abbas ex aliq̄ causa rationabili alibi decoqui vel parari mā-
 daret easdem/ vel in eius absentia ille cui dictus abbas com-
 mitteret vices suas. Ubicunq̄ autē p̄o alijs q̄ p̄ infirmis vel
 debilibus parate essent per infirmariū inter comedentes in in-
 firmitorio diuiderent/ abbatibus vero benemeritis qui cessa-
 rent/ vel cederent spontanea voluntate locus ⁊ esus carniū p̄
 abbatē propriū scōm sue discretionis arbitriū concederet/ et
 quilibet abbas dicti ordinis ex indulgentia posset interdū ali-
 quos fratrū put necessitas postularet aduocare/ ipsosq̄ secum
 in camera sua melius ⁊ plenius exhibere. Abbates autem ac
 alie notabiles p̄sone ipsius ordinis ad monasteria declinātes
 de abbatis vel eo absente de p̄sidentis regimini ipsius mona-
 sterij licentia in camera ipsius abbatis/ vel in cōmuni infirmi-
 torio carni⁹ vti possent/ put in eis dē litteris plenius cōtineat.

Cū autē sicut exhibita nobis nup̄ p̄ parte dilecti filij hymberti
 abbatis monasterij Listerciē Labilonei dioc̄l̄ petitio cōti-
 nebat ex statuto seu inhibitione huiusmodi vel tenore verbo-
 rum in ipsius Benedicti papelitteris cōtentorū predictorū
 esum carnū z pulmentorū huiusmodi abbatib⁹/monachis / p̄
 fessis / z alijs p̄sonis eiusdē ordinis extra septa monasterioꝝ su-
 orum videatur esse vetitus / ordoꝝ z monasteria ipsa p̄ orbem
 respersa p̄ maiori parte tenue / z sup̄ laboribus manuū z nutri-
 mentis animalū fundata / ac eorum aliqua ob guerrarū turbi-
 nes z alios sinistros euentus ruinosā z quasi desolata / aliqua
 vero in locis sterilibus posita existant / z si eis alij sint redditus
 qui vt plurimū rari sunt / z in diuersis locis cōsistunt / tam p̄mis-
 sorem q̄ aliorū ordinis z monasterioꝝ predictorū p̄ tempore
 occurrentiū cōmuniū z particulariū negotioꝝ occasione / colle-
 ctione / defensione / directione / z cōseruatione / abbates / mona-
 chi / z alie eiusdē ordinis p̄sone extra septa monasterioꝝ suoꝝ
 ad diuersa loca etiam remota / z diuersarū regionū / sepius trā-
 sse z illa frequentare habeant / que adeo vt plurimum sterilia
 sunt z bonis ad victum necessarijs priuata / vt alium cibum q̄
 carnes vel de carnibus decoctum quo se cōmode sustētare va-
 leant nō receperunt. Et sicut eadem petitio subiungebat si ab-
 bates monachi z alie p̄sone huiusmodi ad loca predicta tran-
 seunt nō reficerentur importabiles incurrerēt infirmitates /
 aut si non transeant foundationes ipsoꝝ monasterioꝝ que a
 diuersis tam violentia q̄ p̄cessuū inuolutionib⁹ ac innumera-
 bilibus alijs modis impetunt perire z deperdi possent / pensa-
 ta etiā humane cōditionis fragilitate / que p̄t̄ experientia do-
 cet / p̄cliuor ad debilitatem seu impotentia redditur / transeū-
 tes ieiunia z vite austeritatē antiquoꝝ patrum nequaquā per-
 ferre multoq̄ minorē vite rigorem vix sustinere valentes con-
 tra scrupulū cōscientie extra septa monasterioꝝ predictorū
 carnibus z pulmentis huiusmodi infirmitatē vitando corpo-
 ralem sepius vesci oporteat / pro parte dicti hymberti abba-
 tis nobis fuit humiliter supplicatū vt statuto z concessioni quo
 ad esum carnū z pulmentorū predictorū infra septa mona-

steriorū ac etiam inhibitioni huiusmodi loca diuersa infra septa monasteriorū cōcernenti/ac p̄ illa cōcernūt prefatis litteris/necnō omnib⁹ ⁊ singulis in eis cōtēntis pro illorū subsistētia firmiori/robur apostolice cōfirmationis adūcere/aliasq; in premissis ac statui abbatū/monachorum/monialiu⁹ ⁊ aliarum personarū predictorū oportune prouidere de benignitate apostolica dignaremur. Hos igitur litterarū necnō statuti cōcessionis ⁊ inhibitionis huiusmodi tenores ⁊ formas/ac si de verbo ad verbū insererētur p̄sentibus pro expressis habentes/ac attendentes humane cōditionis fragilitatē/ ⁊ q̄ esus vel non esus carniū de substantialibus regule eiusdē ordinis alias nō est/predictorūq; salutē/ac eorū necessitatibus premissis/ ⁊ alijs nō expressis quantū cum deo possumus prouidere ⁊ humane fragilitati huiusmodi succurrere cupiē/ prefatis rationib⁹ et alijs rationabilib⁹ animū nostrū mouētibus pensatis/ huiusmodi supplicationib⁹ inclinati/ statutū ⁊ cōcessionē quo ad esū carniū ⁊ pulmentorū predictorum infra septa monasteriorū/necnon inhibitionē quo ad hoc subiunctā/ac prout illa concernunt/easdē litteras apostolicas/necnō oīa ⁊ singula alia in eis contenta/ac inde secuta quecūq; auctoritate ap̄lica ex certa scientia tenore p̄sentiu⁹ ratificamus/cōfirmamus ⁊ approbamus/ac p̄sentis scripti patrociniō cōmunimus/necnō illa sub penis in eisdē litteris cōtēntis volumus ⁊ mandamus p̄petuis futuris tēporibus firmiter obseruari. Et insup dilectis filijs capitulo generali dicti ordinis ⁊ eo cessante prefato ⁊ p̄ tempore existenti abbati eiusdē monasterij cisterciēn/ cum quibuscūq; abbatib⁹/monachis/monialib⁹/ac alijs personis eiusdē ordinis p̄sentibus ⁊ futuris scdm̄ discretionis eorum arbitrium/ ⁊ conscientie iudiciū/super quo eorum conscientias oneramus/quādocūq; et quotienscūq; necesse eis seu alteri ipsorū videbit̄ per se vel aliū seu alios dispensandi/ac eis licentiā cōcedēdi/q̄ carniibus et pulmentis huiusmodi etiā extra dictorū monasteriorum septa in predictis ⁊ quibusuis alijs locis absq; alii cuius pene incursum aut conscientie scrupulo velci et vti possint

plenā et liberā facultatē/licentiā/potestatē et auctoritatē p̄dic-
ta auctoritate p̄sentū tenore cōcedimus pariter et indulgem⁹.
Nō obstantibus cōstitutionib⁹ et ordinationib⁹ ap̄licis/ac mo-
nasteriorū et ordinis predictorū/iuramento/cōfirmatione ap̄li-
ca/vel quavis firmitate alia roboratis/statutis et cōsuetudini-
bus/necnō premissis ac omnib⁹ alijs que dictus Benedictus
p̄decessor in eisdē suis litteris voluit uō obstare/ceterisq; cōtra-
rijs quibuscunq;. Nulli ergo oīno hominū liceat hanc paginā
nostre ratificationis/cōfirmationis/approbationis/cōmunitio-
nis/volūtatis/mandati/onerationis/cōcessionis/et indulti in-
fringere/vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis autem hoc at-
temptare p̄sumpserit/indignationē omnipotētis dei/et beato-
rum Petri et Pauli apostolorum eius se nouerit incursum.
Datum Rome apud sanctū Petrū/ Anno incarnationis do-
minice AB. cccc. lxxv. Idus Decembris. Pontificatus nostri
Anno quinto.

Eiusdem. **Q**uod ad cōformitatē vestimento-
rū ordinis/ per brunū colorē in statuto
Benedicti. xij. expressum intelligit niger
color et nō alius/ et inhibetur abbatibus
monachis/ et monialib⁹ ordinis ne alio
colore q̄ albo et nigro vtantur.

Color habitus.

Iustus Ep̄s seruus seruorū dei. Ad
futuram rei memoriā. Et si
cunctis ecclesiastici status p̄sonis ex assuete
pietatis officio assistere teneamur/ illis ta-
men sub regulari obseruantia altissimo fa-
mulantibus p̄cipue cisterciēsi eo magis ad-
esse nos puenit quo sublatis quibusuis du-
bietatibus maiori quietudine reddere valeant vota sua. **Du-**

dum siquidē feliciſ recordationis Benedictus papa. xij. p̄de-
 ceſſor noſter ad ſtatum ciſtercieſi ordinis attendens proſperū/
 per quaſdā ſuas litteras inter alia ſtatuit ⁊ ordinauit q̄ omneſ
 abbates ⁊ monachi eiſdē ordinis pannis bruni vel albi colo-
 ris dumtaxat vterentur/ put in eiſdem litteris plenius cōtine-
 tur. Cum autē ſicut exhibita nobis nuper pro parte dilecti filij
 Ilymberti abbatis monaſterij Ciſtercieſi/ Labiloneſi diocēſis
 petitio continebat a nōnullis etiā ipſius ordinis abbatibus ⁊
 monachis reuocetur in dubium an appellacione bruni coloris
 niger color veniat vel grifeus/ ⁊ ſicut eadē petitio ſubiūgebat
 aliqui abbates ⁊ monachi/ ac moniales ipſius ordinis panno
 nigro/ aliqui vero grifeo vtantur/ ⁊ diuerſitas habitus inter ei-
 uſdē ordinis pfeſſores eſſe videt/ p parte eiſdem Ilymberti
 abbatis nobis fuit hūiliter ſupplicatū/ vt ſibi ac ordini/ mona-
 chis ⁊ monialibus p̄ſatis/ earūq̄ ſtatui ſup p̄miſſis oportune
 p̄uidere de ben ignitate apoſtolica dignaremur. Iſlos igit ad
 quos ſpectat ſuper hiſ adhibere vigilātie noſtre curam vt om-
 nis dubietatis ſcrupulus de medio tollatur/ ⁊ habitus ipſorū
 ſe inuicē conforment/ quacūq̄ diſparitate ſublata/ litterarum
 ac conſeſſionis ⁊ ſtatuti huiuſmodi tenores/ ac ſi de verbo ad
 verbū inſererētur p̄ſentibus p̄ expreſſis habentes/ huiuſmodi
 ſupplicationib⁹ inclinati verba predicta bruni coloris interpre-
 tates q̄ appellacione illoꝝ niger tantū color veniat ⁊ intelliga-
 tur auctoritate ap̄lica tenore preſentiū ex certa ſcientia decla-
 ramus. Et inſup p̄ potioris cautele ſuffragio volumus/ ac eiſ-
 dem auctoritate ⁊ tenore/ etiā ſtatuiſmus ⁊ ordinam⁹ q̄ de ce-
 tero p̄petuis futuris temporib⁹ omneſ abbates/ monachi/ et
 moniales eiſdē ordinis p̄ſentes ⁊ futuri/ ad vſum p̄ſonarū ſu-
 arum pannis nigri vel albi coloris ſolum ⁊ dūtaxat vtantur/
 mandātes p̄ apoſtolica ſcripta ⁊ eadem auctoritate cōmitten-
 tes dilectis filijs vniuerſis patrib⁹ abbatib⁹ eiſdem ordinis
 preſentibus ⁊ futuris quaten⁹ ipſi ⁊ quilibet ipſorū poſtq̄ pre-
 ſentes noſtre littere ad eozū noticiam puenerint declarationē/
 ſtatutum ⁊ conſeſſionē noſtra huiuſmodi obſeruēt. Et p̄ ſe vel
 alios etiā a quolibet ipſorū/ necnon alijs abbatib⁹ ⁊ mona-

chis ac monialibus eiusdem ordinis ppetuo faciant inuio-
 biliter obseruari. Non pmittentes eosdē abbates/ monachos
 ⁊ moniales pannos ad vsuū personarū suarū alterius q̄ ni-
 gri vel albi coloris deferre/vel illis quomodolibet vti. Cōtra-
 dictores per censurā ecclesiasticā/apellatione postposita com-
 pescendo. Nō obstantib⁹ constitutionib⁹ ⁊ ordinationib⁹ apo-
 stolicis/ac monasteriorū ⁊ ordinis predictorū/iuramento/con-
 firmatiōe apostolica vel quauis firmitate alia roboratis. Nec
 non omnib⁹ illis que idem Benedictus p̄decessor in suis litte-
 ris voluit nō obstare ceterisq; cōtrarijs quibuscūq;. Ceterum
 quia difficile foret p̄sentes litteras ad quecūq; loca in quibus
 ille essent necessarie trāferri volumus/ ⁊ auctoritate p̄dicta de-
 cernimus q̄ earum transumptis manu notarij publici subscri-
 ptis/ ⁊ sigillo alicuius archiepiscopi vel episcopi/ aut alteri⁹ p̄-
 lati/ vel persone in dignitate ecclesiastica constitute munitis/
 prozsus in iudicio ⁊ extra fides plenaria adhibeatur ⁊ illis ste-
 tur/ ipsiq; patresabbates ad illarū executionē p̄cedere possint
 ⁊ debeant in omnibus ⁊ p̄ omnia/ sicuti originalibus litteris
 huiusmodi adhiberetur ⁊ eis staretur/ac ipsi patresabbates p̄-
 cedere possent ⁊ deberent/ si forent exhibite vel ostense. Nulli
 ergo omnino hominū liceat hanc paginā nostrorū declaratio-
 nis/interpretationis/statuti/ordinationis/mandati/ volunta-
 tis/ ⁊ constitutionis infringere/vel ei ausu temerario cōtraire.
 Si quis autem hoc attemptare p̄sumpserit/indignationē om-
 nipotentis dei/ ⁊ beatorū Petri ⁊ Pauli apostolorū eius se no-
 uerit incursum. Datum Rome apud sanctū Petrum Anno
 incarnationis dominice Millesimo quadringentesimo septu-
 agesimo quinto Idus Decembris. Pontificatus nostri An-
 no quinto.

De huiusmodi habitibus expressius mandat dominus In-
 nocentius papa. viij. per vnū breue sub annulo piscatoris re-
 uocando dispensationes in contrarium factas. Et incipit ali-
 as percipientes.

Eiusdem. Confirmatio priuilegij dñi ho-
 norij pape. iiii. Quod nullus a nobis de ter-
 ris ante conciliū acquisitis / et quas alijs
 concessimus si ad nos redeant decimas
 erigar. Item cōfirmatio priuilegij domi-
 ni Martini pape. v. per quod abbatē ci-
 sterciē / singulosq; abbates / priores / ab-
 batissas / monasteriaq; singula / et vniuer-
 sas psonas ordinis erimit a prestatione
 decimarū / tam de possessionib⁹ habitis
 ante et post conciliū q̄ de cetero haben-
 dis / et tam de noualib⁹ siue añ siue post
 huiusmodi conciliū acquisitis et acquire-
 dis / quōcunq; et qualitercunq; excolant /
 etiā de quibus aliquis hactenus pcepit
 necnō de ortis / virgultis / et piscationi-
 bus nostris / et de animalium nostrorū nu-
 trimētis. Itē de gratia spāli p potiori cau-
 tela hec omnia de nouo pcedit / et ppetuo
 decreto omnia pmissa a prestatione deci-
 marum et noualium erimit et exempta de-
 cernit. rē. Clide bene textū cū clausula / q̄
 vidimus fides adhibeatur. rē.

Extus Eps seruus seruorum dei.
Ad perpetuā rei memoriā.

Dispositione diuina gregi dñico quibus im-
meriti p̄sidentes dum preclara dilectorū fi-
liorū abbatis cisterciēsi eiusq; coabbatum/
et priorū/ac dilectarū in christo filiarū abba-
tissarum/et aliarū personarū Cisterciēsi or-
dinis honestatē et merita deo grata et homi-

nib⁹ accepta intra nostre mentis arcana recēsemus/et ad com-
mendabiles fructus quib⁹ operosis eorū ministerijs erga ipsū
deū et homines huiusmodi indefinēter exuberant/nostros dif-
fundimus cogitat⁹/vota illa ad exauditionis gratiā fauorabi-
liter admittim⁹/p que ipsorū statui et indēnitatibus cōsultur/
et que in illorū p̄fectum emanasse cōperimus p̄sidio munimi-
nis ap̄lici libenter solidamus. Illa etiā p̄ potiori cautela d̄ no-
uo eis cōcedendo. Sane p̄ parte abbatis/coabbatū/priorū/
abbatissarū/et personarū predictorū nobis nuper exhibita pe-
titio cōtinebat q̄ olim felicitis recordatiōis lhonorij papa. iij. p̄
decessor noster vt nullus ab eis de terris suis añ generale cōci-
liū acquisitis/etiā de illis quas alijs cōcesserant excolēdas/et
ad eos redierant/si eas manibus pprijs aut sumptib⁹ colerēt/
decimas exigere aut extorquere p̄sumeret/inter alia inhibuit/
et deinde pie memorie Martinus papa. v. etiā predecessor ne-
ster venerabilib⁹ fratrib⁹ nostris archiep̄is/et dilectis filijs ab-
batibus/prioribus/decanis/archidiaconis/p̄positis/et alijs ec-
clesiarum prelati ad quos sue sup hoc confecte littere pueni-
rent expresse mandauit vt abbatē cisterciēsi ac omnes et singu-
los abbates/priores/abbatissas/ac oīa et singula monasteria
necnō singulares personas dicti ordinis p̄sentia et futura vbi-
cunq; p̄ tempore consistentia/a prestatione decimarū/tam de
possessionibus habitis ante et post concilium antedictū/quam
de cetero habendis/et tam de noualibus siue ante siue post hu-
iusmodi conciliū aquisitis/et acquirēdis/que pprijs sumptib⁹
excolebant/seu excolerent/quā alias quōcunq; et qualiter cūq;
excolerentur/et etiā de illis possessionibus de quibus aliquis

hactenus pcepisset/ necnō de ortis/virgultis /z piscationibus
 suis/ac de suorū animalū nutrimentis singuli ipsorum omni-
 no seruarent imunes. Cōtradictores p censurā ecclesiasticā ap-
 pellatione postposita cōpescendo/inuocato ad hoc etiā si op-
 foret auxilio brachij secularis/ put in ipsorū predecessorū litte-
 ris desup confectis plenius continet. Cum autē sicut eadem pe-
 titio subiūgebat littere ipse incipiant vetustate cōsumi z ppte-
 rea de illis/ac cōtentis in eisdē successu tēporis ab aliquib⁹ he-
 sitari posset/ p parte abbatis cisterciēsi/coabbatū/priorū/ ab-
 batissarū z psonarū p̄dictorū nobis fuit humiliter supplicatū/
 vt litteras p̄dictas/ac omnia z singula in eis contenta p illorū
 subsistentia firmiori p̄firmare z approbare/ac alias ipsis in pre-
 missis oportune puidē d benignitate ap̄lica dignaremur. Nos
 tranquillitatē z vtilitatē ipsius ordinis/ac singularū psonarū
 eiusdē sup̄mis desiderantes affectibus/litteras tā honorū q̄
 Martini p̄decessorū huiusmodi/quarū tenores p̄sentibus ha-
 beri volumus p expressis/ratas z gratas habentes/illas cum
 omnib⁹ in eis cōtentis clausulis ap̄lica auctoritate p̄sentū te-
 nore cōfirmamus z approbamus/ac iuxta oimodas earū con-
 tinētias z formas in sui roboris firmitate p̄petuo subsistere de-
 cernim⁹/sup̄plentes oēs z singulos defectus si qui forsan inter-
 uenerint in eisdē. Et nihilomin⁹ p potiori cautela abbatē Ci-
 sterciēsi/ac oēs z singulos abbates/priores/abbatissas/necnō
 omnia z singula monasteria p̄sentia z futura vbilibet existētia
 singularesq̄ psonas dicti ordinis/a p̄statione decimarū /tā de
 possessionib⁹ habitis ante z post conciliū predictū /q̄ de cete-
 ro habendis/z tam de noualib⁹ siue ante siue post conciliū hu-
 iusmodi acquisitis z acquirēdis que p̄p̄ijs sumptib⁹ excolūt/
 z excolent/q̄ alias quōcūq̄/z qualitercūq̄ excolant/z etiā de
 illis possessionib⁹ de quib⁹ aliquis hactenus pcepit/necnō de
 ortis/virgultis/z piscationib⁹ suis/z de nutrimentis suorū ani-
 malū/auctoritate p̄dicta de speciali gratia penitus eximim⁹/
 z exempta fore p̄petuo decernim⁹ p p̄sentes/dicti cōcilij/z qui-
 buscūq̄ alijs cōstitutionib⁹ z ordinationib⁹ ap̄licis ceterisq̄ in
 contrariū editis/etiā iuramento/p̄firmatione ap̄lica /vel qua-

cunq; firmitate alia roboratis/ nō obstantibus quibuscunq;. Ceterū quia difficile foret presentes originales litteras ad singula in quibus de eis fides forsan facienda foret loca deferre/ volumus ac dicta auctoritate decernimus ipsarū transumptis alicui⁹ episcopalis aut superioris ecclesiastice curie/ seu prelati vel persone in dignitate ecclesiastica constitute/ aut metropolitani vel cathedralis ecclesie canonici sigillo/ ⁊ manu/ ac subscriptione alicui⁹ notarij publici munitis tanq; presentib⁹ litteris si exhiberentur in iudicio ⁊ extra plenariā fidem vbilibet adhiberi perinde/ ac si eedem p̄sentes littere exhibite forent vel ostēse. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginā nostre confirmationis/ approbationis/ suppletionis/ constitutionis/ exemptionis/ decreti/ statuti/ ⁊ voluntatis infringere/ vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare p̄sumpserit indignationē omnipotētis dei/ ⁊ beatorū Petri ⁊ Pauli apostolorum eius se nouerit incurсурū. Datum Rome apud sanctum Petrum Anno incarnationis dominice Milleesimo quadringentesimo octuagesimo secūdo. vj. kl. Octobris. Pontificatus nostri Anno duodecimo.

Eiusdem. Motu p̄p̄rio/ ex certa scientia/ ⁊ de consilio fratrum/ confirmat et roborat amplissimas concessiones per Johannē. xxiij. Cilistum. Nicolaū/ ⁊ Pium/ ordini factas de non cōmendandis monasterijs etiā cardinalibus/ ⁊ cetera multa que optime videri debent in textu. Et q̄ transumpto fides adhibeatur sicut originali.

Dixtus Epus seruus seruorum dei. Ad perpetuā rei memoriā.

Regimini vniuersalis ecclesie quibus imeriti disponēte dño presidentes curis purgemur assiduīs/ vt iuxta tradite nobis desuper dispensatiōis officiū/ quieti subditorum quorūlibet/ presertim sub regulari obseruantia studio pie vite vacantiū/ in quorū vtiq; prosperitate reficimur/ iugi quantū nobis ex alto conceditur solitudinis studio intendamus/ et his que p religionis incremento ac personarum regularium statu pacifico et tranquillo prouide facta conspicimus/ vt perpetuo illibata psistant libenter nostri muniminis adijcimus firmitatem. Dudū siquidem a felicis recordationis Pio papa. ij. pdecessore nostre diuerse littere in quibus nōnulle alie inseruntur emanarunt tenorum subsequentiū.

Dixtus Epus seruus seruorū dei. Ad futurā rei memoriā. Aplice sedis nobis iniunctū desup seruitutis officiū mentē nostrā excitat et inducit vt circa ea que p statu prospero monasteriorū Cisterciensī ordinis/ et in illis pie vite deditarū psonarū p futura pspicimus operosis studiis intendamus/ et his que ppterea facta fuere compimus/ vt illibata persistant aplice muniminis adijciamus firmitatē/ et ea concedamus que desuper sunt oportuna. Dudū siquidem a felicis recordationis Nicolao papa. v. pdecessore nostro littere in quibus bone memorie Baldasaris epi Tusculanensī tunc Johannis. xiiij. in sua obediētia de qua partes ille erant nūcupati inserunt emanarunt tenoris subsequētis. **N**icolaus Epus seruus seruorū dei. Ad perpetuā rei memoriā. Inter cetera orbis ecclesias monasteria/ et alia pia loca monasterij Cisterciensī Cabilonensī diocesis/ ac Cisterciensī ordinē affectu beniuolo psequētes illa psonis eis pidentibus libēter cōcedimus que ipsarū ac monasterij et ordinis predictorū fauorē et cōmoda respicere dinoscuntur. Dudū siquē Baldasaris olim epi Tusculanensī in sua obediētia de q partes ille tūc erat Johannis. xiiij. nūcupati i fauorē dicti monasterij/ ac illi abbatis/ necnō coabbatū et abbissarū

dicti ordinis p tēpore existentiū emanarunt littere tenoris sub
 sequentis. **Johannes** Ep̄s seruus seruoz dei. Ad ppetu
 am rei memoriā. Ad salutare regimen ac incremēta pficia di
 lectorū filiozū ordinis Cisterciēsi qui in agro plantatus domi
 nico vberes fructus ad laudē diuini nominis odorē suauitatis
 pducit assidue in vltimos orbis fines/paterne cōsiderationis
 dirigētes intuit⁹/et cupiētes vt eo vigilantius atq; deuoti⁹ al
 tissimo impendere valeant iugiter famulatū quo maiori quie
 tudine in contēplatione sedula diuinorū salubriter pfruentur/
 ac deuotis supplicationib⁹ dilectoꝝ filioꝝ abbatis et cōuentus
 monasterij cisterciēsi/Cabilonenē diocesis/necnō coabbatum et
 abbatissarū dicti ordinis cisterciēsi in hac parte fauorabiliter
 annuētes hac p̄senti cōstitutione ppetuo duratura/et aplica au
 ctoritate decernim⁹ statuētes qđ de cetero in p̄fato ordine Ci
 stercieſi/aut eius mēbris nullus qui de dicto ordine nō existat
 cuiuscūq; alterius religionis/ordinis/status/dignitatis/aut
 p̄minentie fuerit/etiā si cardinalatus dignitate fulgeret/apo
 stolica vel alia quauis auctoritate possit vel debeat p̄sidentia/
 gubernationē/administrationē/aut p̄minentia aliquis per se
 vel alios/directe vel indirecte/aut quouis quesito colore que
 modolibet impetrare/obtinere/regere/administrare/vl guber
 nare/quōcūq; aut qualitercūq;. Decernētes ex nūc irritū et
 inane si secus sup his a quoquā quauis auctoritate sciēter vel
 ignoranter cōtigerit impostērū quomodolibet attēptari. Per
 p̄dicta vero nullum p̄iudiciū afferri volumus alicui ex venera
 bilibus fratrib⁹ nostris sancte Romani ecclesie cardinalib⁹ in
 presentiarū in p̄fato ordine Cisterciēsi gubernationē/cōmen
 dam/administrationē/seu p̄sidentia aliquas obtinenti quomi
 nus illas gerere valeat et tenere iuxta formā litterarū apostoli
 carū eidem desup hactenus concessarū. Nulli ergo oīno homi
 nū liceat hanc paginā nostre cōstitutionis et voluntatis infrin
 gere/vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis autē hoc attemp
 tate p̄sumpserit/indignationē omnipotētis dei/et beatoꝝ Pe
 tri et Pauli ap̄torum eius se nouerit incursturū. Datum Cōstan
 tie. vij. kl. Februarij. Pontificatus nostri Anno quinto.

Nos igitur abbati et monasterio/necnon coabbatibus et abba-
 tissis predictis ampliori desuper amiculo puidere cupientes/ ac
 litteras et tenore antedictos ratos habentes et gratos/ illos au-
 ctoritate apostolica/ et ex certa scientia hanc serie inouamus/ ac vim
 et vigorem habere decernimus/ necnon statuta/ decreta/ ac omnia
 alia et singula in dictis litteris contenta/ et quecumque inde secuta/
 eisdem auctoritate et scientia confirmamus/ approbamus/ et presentis
 scripti patrocinio communimus. Non obstantibus constitutionibus
 et ordinationibus apostolicis/ necnon omnibus illis que dictus Balda-
 sar episcopus in prefatis litteris suis non obstare voluit/ ceterisque con-
 trariis quibuscumque. Nulli ergo oino hominum liceat hanc pagi-
 nam nostre innovationis/ constitutionis/ confirmationis/ appro-
 bationis/ et confirmationis infringere/ vel ei ausu temerario con-
 traire. Si quis autem hoc attemptare presumpserit/ indignationem
 omnipotentis dei/ et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se
 nouerit incursum. Datum Rome apud sanctum Petrum/ Anno in-
 carnationis dominice M. cccc. liiij. iiij. Noni Octobris. Pontifica-
 tus nostri Anno octauo. Nos igitur pariformiter ex certa sci-
 entia nostra/ singulas predictas litteras ratas et gratas habentes
 illas et in eis contenta/ et inde secuta quecumque auctoritate apostolica
 harum serie inouamus/ ac vim et vigorem habere foreque subnixas
 decernimus/ ac confirmamus/ et approbamus/ presentisque scripti patro-
 cinio comunimus. Decernentes quod presentium transumpto alicuius epi-
 scopalis vel superioris curie ecclesiastice sigillo munito/ et signo
 et subscriptione notarii publici signato in iudicio et extra ipsis
 tamquam presentibus et presentibus litteris si exhiberentur plena fides ad-
 habeatur/ et proinde stetur ac si ipse presentes et presentibus littere forent
 exhibite vel ostense/ nec desuper alterius probationis amiculum re-
 quiratur. Nulli ergo oino hominum liceat hanc paginam nostre in-
 nouationis/ constitutionis/ confirmationis/ approbationis/ com-
 munitationis/ et decreti infringere/ vel ei ausu temerario contraire
 Si quis autem hoc attemptare presumpserit/ indignationem omni-
 potentis dei/ et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se nouerit in-
 cursurum. Datum Avantie Anno incarnationis dominice M.
 cccc. lix. vii. kl. Augusti. Pontificatus nostri anno primo.

Divus Ep̄s servus servoz dei. Ad futurā rei memoriā. Licet
 ea que p̄ predecessores nostros Romani pontifices p̄vide fac-
 ta fuerunt ⁊ ab eis rite p̄cesserūt plenam obtineant firmitatē.
 Nos tñ illis interdū apl̄ici muniminis robur adiūim⁹/ vt eo fir-
 mius illibata p̄sistant/ quo magis nostro p̄sidio cōmunita. Du-
 dum siquidē felicis recordationis Calistus papa. iij. p̄decessor
 noster ex certis ratiōabilib⁹ causis nōnulla statutū/ declaratio-
 nem/ cassationē ⁊ irritationē p̄ utilitate ⁊ cōseruatione mona-
 steriorū ⁊ locorū/ ac religiosorū Listercieñ ordinis motu p̄prio
 ⁊ ex certa scientia/ ⁊ de plenitudine apl̄ice potestatis fecit ⁊ cō-
 cessit. put in ipsius p̄decessoris litteris quas diligēter in cancel-
 laria apl̄ica inspici ⁊ examinari fecimus/ q̄z tenor inferi⁹ est in-
 fertus plenius cōtinetur. Nos igitur motu scientia ⁊ potesta-
 te similib⁹/ nō ad alicui⁹ instantiā/ sed de nostra mera liberali-
 tate statutū/ declarationē/ cassationē ⁊ irritationē p̄dicta rata/
 ⁊ grata habentes illa ⁊ quecunq; inde secuta auctoritate apo-
 stolica cōfirmamus/ ⁊ p̄sentis scripti patrociniō cōmunim⁹ sup-
 plendo omnes defectus si qui forsan interuenerint in eisdem/
 necnō litteras ipsas vim ⁊ vigorē habere ac viribus subsistere
 decernimus p̄ p̄sentes. Nō obstantib⁹ cōstitutionib⁹ apostoli-
 cis/ ac omnibus illis que dictus p̄decessor in eisdem litteris
 nō obstare voluit/ ceterisq; cōtrarijs quibuscūq;. Tenor vero
 ipsarū litterarū de verbo ad verbū sequitur/ ⁊ est talis. **Ca-**
listus Ep̄us servus servoz dei. Ad futuram rei memoriā.
 Ad fructus vberes quos Listercieñ ordo in agro militātis ec-
 desie plantatus dextera dñi velut arbor bona p̄duxit hacte-
 nus/ ⁊ p̄ducit/ cōsiderationis nostre oculos extendentes/ apo-
 stolici fauoris p̄sidiū sibi libēter impartimur/ ⁊ in his que so-
 lidationem status/ nec nō perpetuā pacem ⁊ tranquillitatē ei-
 usdem cōcernunt nos gratiosos ⁊ fauorabiles exhibemus. Cū
 itaq; sicut ad apostolatus nostri puenit auditum ordini Lister-
 cieñ p̄fato/ ac illi⁹ monasterijs/ personis/ atq; locis magna pe-
 riculose desolationis dispendia imminere noscant/ ex eo quia
 nōnulli pretextu quarundā litterarū apostolicarū etiam ad va-
 catura se extendentiū in dictis monasterijs atq; locis/ p̄fici ⁊

preesse presumūt. Nos ne p hoc nostre cōscientie serenitas re-
 maneat in tranquilla taliū turbationū materias ab eodem or-
 dine ppellere/premissisq; scandalis z incōuenientijs quātum
 nobis ex alto pmittitur obuiare/necnō circa hoc salubre reme-
 diū adhibere cupiētes/motu pprio/nō ad alicui⁹ nobis super
 hoc oblate petitiōis instantiā sed ex nostra certa sciētia/z apo-
 stolice potestatis plenitudine/statuim⁹ nostreq; intentionis fu-
 isse z esse declaramus/necnō harū serie cōcedimus/qd̄ nulla p
 nos aut sedē apostolicā/seu nostra vel ipsius/aut alia quauis
 auctoritate in genere vel in specie sub q̄busuis formis aut ver-
 borū expressiōib⁹ z cum quibuscūq; etiam indiuidualiū z ali-
 arū derogatoriāz clausulāz/etiam taliū qd̄ illis p queuis aliā
 aplica/litteras/priuilegia/z indulta/ipsis etiā signanter specifi-
 ce z expresse derogantia minime derogatū fuisse vel esse cense-
 atur/seu derogari nō possit/vim z effectū habentibus ceterisq;
 effectui p̄sentiū preiudicialib⁹ clausulis z decretis irritantibus
 quibusuis psonis/cuiuscūq; stat⁹/gradus/dignitatis/ordinis
 vel pditionis/etiā si sc̄tē Romani ecclesie cardinales/ aut sedis
 aplice officiales/seu ep̄i/aut alteri⁹ ordinis abbates/ etiā mo-
 tu z scientia similibus/seu ad regum/principum/ vel prelatoz
 quozlibet supplicationem/vel aliquozū resignatorum benefi-
 ciorum/iuris cessionem/vel recōpensationis/ aut alio quouis
 intuitu/seu in earū fauorem concessa hactenus vel imposterū
 concedenda/expectatiue/cōmende/aut alie queuis littere/ fa-
 cultates/nominationes/z mandata/necnō prerogatiue/ante-
 lationes/declarationes/exceptiones/ priuilegia /z indulta/ac-
 facte z forsan faciende/etiā de primouacaturis monasterijs/ p̄-
 laturis/dignitatib⁹/z locis dicti ordinis speciales reseruatōes
 quoz oīm tenores ac si de verbo ad verbū inserti forēt p̄senti-
 bus haberi volumus p expressis/z que suum nondum sortita sunt
 effectum/quozūq; vigore in ipsis monasterijs aut eozū aliquo
 nō est alicui ius questū ad monasteria prelaturas abbatiales
 z alias dicti ordinis dignitates/z loca/etiā vtriusq; sexus ordi-
 nis huiusmodi aliqualiter se extendant/aut quomodolibet se
 extendere possint siue debeant/nec monasteriorum z locorum

huiusmodi cōuentus/religiose p̄sone/aut vasalli/etiā vtriusq̄
 serus ad receptionē etiā alicui⁹ auctoritate taliū litterarū ⁊ p̄
 cessuū exinde habitorū teneantur/nec p̄pterea interdicti/suspē
 di/vel excōicari possint/cassantes ⁊ irritantes/ac p̄ infectis et
 nullis habentes illa oīa ⁊ singula talia/expectatiuas/gratias/
 facultates/litteras/nominationes/reseruaciones/nominādi/
 reseruandi/vniendi/⁊ alia mandata aplica suum effectū nōdū
 sortita/⁊ alia p̄ que effectus p̄sentium quomodolibet impediri
 posset vel differri/ac decernētes illis nullā in iudicio vel extra
 fidem adhibendā fore/nec cōuentus ⁊ p̄sonas eorundē mona
 steriorū ad receptionē eorundē p̄textu litterarū ipsarū teneri/
 necnō put est irritū ⁊ inane si quid secus sup̄ his a quoq̄ qua
 uis auctoritate scienter vel ignorāter impostērū cōtingent attē
 ptari. Nō obstantibus si in facultatib⁹ ⁊ litteris seu mandatis
 hmōi tales ap̄osite fuerint clausule/ scz aut si locorū ordina
 rijs/seu abbatib⁹/abbatissis/vel cōuentibus dicti ordinis vel
 quibusuis alijs cōmuniter vel diuissim ab eadē sede indultū sit
 qd̄ ad receptionē vel p̄uisionē alicui⁹ minime teneant/ ⁊ ad id
 cōpelli/aut qd̄ interdicti/suspendi/vel excōmunicari nō possint
 p̄ litteras aplicas nō faciētes plenā ⁊ exp̄ssam/ac de verbo ad
 verbū de indulto hmōi mentionē/p̄ quā quidē clausulā aut cu
 iusuis alterius similis vel efficacioris clausule adiectionē vel
 ap̄ositionē decernim⁹ p̄sentibus nō fuisse sufficienter deroga
 tū/ac cōstitutionib⁹ ⁊ ordinationib⁹ aplicis/p̄uilegijs quoq̄
 ac statutis ⁊ cōsuetudinib⁹ ordinis/monasteriorū/iuramento/
 cōfirmatione aplica/vel quacūq̄ firmitate alia roboratis/cete
 risq̄ cōtrarijs quibuscūq̄. Nulli ergo oīno hominū liceat hāc
 paginā nostrorū statuti/declarationis/cōcessionis/cassationis
 ⁊ irritationis infringere/vel ei ausu temerario cōtraire. Si q̄s
 autē hoc attemptare p̄sumpserit/indignationē omnipotentis
 dei/⁊ beatorū Petri ⁊ Pauli ap̄torum eius se nouerit incursu
 rum. Datum Rome apud sanctū Petrū/Anno incarnationis
 dñice M̄.cccc.lviij. iij. kl. M̄aij. P̄tificat⁹ nostri Anno quar
 to. Ceterū qz difficile foret p̄insertas ⁊ presentes litteras ad
 singula in quib⁹ de eis fides forsan faciendā fuerit loca defer

re volumus et applica auctoritate supradicta decernimus quod ipsarum transumpto alicuius episcopalis/vel superioris curie ecclesiastice sigillo munito/ac signo et subscriptione notarii publici signato et legalis in iudicio et extra tanquam ipsis presentibus litteris si exhiberent plena fides adhibeatur/ac inde suffraganeis/ac si ipse presentibus littere forent exhibite vel ostense. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum confirmationis/comunitionis/suppletionis/voluntatis et decreti infringere/vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare presumpserit/indignationem omnipotentis dei/ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum. Datum Avantage Anno incarnationis dominice M. cccc. lxx. vii. kl. Augusti. Pontificatus nostri Anno primo. Cum autem sicut accepimus nonnulli contra tenorem predictarum litterarum monasterijs ipsius Listerciensis ordinis quandoque presciantur/aut eis monasteria ipsa committantur/sive in commendam concedantur/et propterea monasteria huiusmodi tam in spiritualibus quam temporalibus non modica passa fuerint et patiantur detrimenta. Nos ipsorum monasteriorum et dicti ordinis statum prosperum et tranquillum paterno zelantes affectu/motu proprio non ad alicuius super hoc nobis oblate petitionis instantiam/sed de nostra mera liberalitate statuta/declarationes/cassationes/irritationes/et decreta predicta tam per ipsum Pium/ac bone memorie Nicolai. v. et Calixtum. iij. Romanorum pontifices predecessores nostros/quam Baldasarem episcopum Tusculanensem Johannem. xxiij. in sua obedientia nuncupatum/ut in presentibus eorum litteris continetur/facta et concessa rata et grata habentes/illa ac omnia et singula in eisdem singulis litteris contenta/necnon inde secuta quecumque auctoritate applica ex certa scientia et de plenitudine sedis aplice potestatis tenore presentium pro nobis et successoribus nostris Romanis pontificibus de fratrum nostrorum consilio confirmamus et approbamus/ac presentis scripti patrocinio communimus/supplentes omnes et singulos defectus si qui forsan interuenerint in eisdem/ipsasque singulas litteras innouamus/vimque et vigorem perpetuo habere et viribus subsistere decernimus. Non obstantibus omnibus que

Nicolaus/Calistus/et Pius predecessores nostri/et Baldasar p̄-
 fati in p̄dictis eorū litteris voluerunt nō obstare/necnon qui-
 busuis specialibus et generalib⁹ reservationib⁹/litteris cōmen-
 dis/puisionibus/regulis/et cōcessionibus/alijsq; cōstitutioni-
 bus et ordinationib⁹ apostolicis ex quacūq; causa p̄cesserint/
 aut p̄cedent in futurū quorū omnīū tenores ac si de verbo ad
 verbū p̄sentibus pro sufficienter expressis haberi volumus/et
 quibus earūq; effectui vi/robori/et executioni quatenus predi-
 ctis et p̄sentibus litteris earūq; effectui aduersarentur p̄iudi-
 carent/nocerent/vel obuiarent/seu p̄iudicare/aduersari/noce-
 re vel obuiare possent quomodolibet infuturū/motu et scien-
 tia similibus specialiter et expresse derogamus/necnō monaste-
 riorū et ordinis predictorū iuramento cōfirmatione aposto-
 lica vel quauis firmitate alia roboratis/statutis et cōsuetudini-
 bus cōtrarijs quibuscūq;. Volumus autē qđ pro tempore or-
 dinis auctoritate in abbates ipsorum monasteriorū promoti
 et aliorum beneficiorū prouisi/infrā quattuor menses a die p̄-
 motionū siue prouisionū suarum ad curiā pro illarū confirma-
 tione impetranda venire aut mittere/et annatam siue medios
 fructus primi anni ipsorum monasteriorū scđm taxam in libris
 camere apostolice positam soluere/ac de alijs iuribus consue-
 tis eidem camere satisfacere teneantur. Alioquin p̄motiones si-
 ue puisiones illorū qui secus fecerint nullius sint roboris vel
 momenti/liceatq; ex tunc nobis et dictis successoribus nostris
 de p̄sonis idoneis eisdem monasterijs et beneficijs pro quibus
 vt p̄fertur factum nō fuerit p̄uidere. Ceterum quia difficile fo-
 ret p̄sentes litteras ad singula loca in quibus ille forent neces-
 sarie transferri/etiam volumus et dicta auctoritate decernim⁹
 quod earū transumptis manu notarij publici subscriptis/et si-
 gillo alicuius Archiepiscopi/Episcopi/vel alterius prelati mu-
 nitis/profus in iudicio et extra plenaria fides adhibeatur/ac
 illis stetur in omnibus et per omnia sicuti originalibus litteris
 adhiberetur et eis staretur si forent exhibite vel ostense. Nulli
 ergo omnino hominū liceat hanc paginam nostre cōfirmatio-
 nis/approbationis/cōmunitationis/suppletionis/innouationis/

constitutionis/derogationis/voluntatis/et decreti infringere/
vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis autē hoc attemptare p̄-
sumperit/indignationē omnipotentis dei/ ac beatorū Petri
et Pauli apostolorum eius se nouerit incurfurū. Datum Ro-
me apud sanctum Petrū/Anno incarnationis dominice Mil-
lesimo quadringentesimo septuagesimoq̄nto. vj. Idus Mar-
tij. Pontificatus nostri Anno quinto.

Bullam premissam seu priuilegium de verbo ad verbū cō-
firmat in magno codice dominus Innocentius papa octau⁹.
Et incipit Regimini vniuersalis/in principio.

Eiusdē. Quod occurrendo desolationi mo-
nasteriorū p̄ cōmendatarios introducte/
mandatur districtissime cōmendatarijs et
eorum officiarijs/procuratoribus/fauto-
ribus/adherentibus/receptorib⁹/icono-
mis/vicarijs/et administratorib⁹/sub pe-
nis excommunicationis/anathematizationis/
suspensionis/et interdicti/necnō sub ex-
pressa p̄uatione regiminis et administra-
tionis omniū monasteriorū/locorū/be-
neficiorū/canonicatū/præbendarū/dig-
nitatū/personatū/officiorum/pensionū
fructū/et prouentuū/ac sub pena inha-
bilitationis ad quecūq; premissarū vt pa-
94

tribus abbatibus z cōmissarijs ordinis
in cōpluribus articulis ibidem exp̄ressis
z declaratis obediant. Datq; ordini po-
testatē absoluendi/rehabilitādi/z restitū-
endi eosdem quotiens penitētes fuerint
emendati/z obedientes. Et q; cōmenda-
tarij nullam habent iurisdictionē seu exe-
cutionē in dictis monasterijs/sed reduci-
tur ad patrē abbatem. Nota textū qz tot
z tanta sunt q; in sumario non possent
sufficiēter declarari.

Ertus Ep̄s seruus seruorum dei.
Ad perpetuā rei memoriā.

Cura nostra in varijs rebus quotidie emer-
gentibus agitata/circa hoc potissime versa
tur/vt pastorale officium in sacre religionis
Listerciēn̄ statu felici extendētes ita ope no-
stre p̄uisionis salubriter p̄uideamus q; or-
do ipse/illiusq; monasteria z loca/z persone

in spiritualibus z temporalibus detrimenta nō sustineant/sed
optate felicitatis proficiant incrementis. Sane licet monaste-
ria z loca eiusdem ordinis ab eorum p̄imeua fundatione ho-
norifice constructa/ac fructibus/redditibus/z p̄uentibus pro
sustentatione abbatum/monachorū/ministrozum/et aliarum
personarū inibi diuinis laudibus insistentium competenter
dotata/l. brisq;/calicibus z alijs ornamentis diuino cultui ne-
cessarijs munita/ac in vera obedientia suorum superio:ū per-
sistentes numero sufficienti monachi quibus honeste in victu
z vestitu p̄uidebatur instituti fuerint/tamen ab aliquibus

temporibus citra scuti veridica relatione accepim⁹/ monaste-
 ria & loca eiusdē ordinis que nōnulle persone ecclesiastice/ secu-
 lares & regulares ex concessione & dispensatione sedis aposto-
 liche in cōmendam obtinent in eorum structuris & edificijs ru-
 unt/ Illorumq; bona mobilia & immobilia/ necnō fructus/ red-
 ditus/ & puentus dissipantur/ regularis obseruantia in illis si-
 cut deceret nō obseruatur/ Officium diuinū decenter non sol-
 uitur/ monachi instituti numero nō sunt sufficienti/ & existētes
 victum & vestitum nō habentes vt deceret pro chdolor ab obe-
 dientia suozū superiorū retrahuntur/ ordo/ monasteria/ & loca
 huiusmodi cōfunduntur/ & nō modica patiuntur detrimenta
 In ipsius ordinis elusionem/ diuine maiestatis offensam/ ac p-
 niciosum exemplum & scandalū plurimozū. hinc est q; nos at-
 tendentes pmissa adeo esse notoria q; nulla possunt tergiuer-
 satione celari/ qd; si sup eisdem non pvideatur/ monasteria &
 loca ipsa penitus desolata manebunt/ ac illa/ necnō ordo ipse
 irreperabilia patiētur damna/ ac cupientes put nostro incum-
 bit officio pmissis ac scandalis que ppterea exoriri possunt cō-
 gruentibus remedijs obuiare/ ac indēnitatibus ordinis/ mo-
 nasteriorū/ locozū/ monachozū/ ministrozū/ & personarū eo-
 rundē quantū cū deo possumus oportune puidere/ motu pro-
 prio/ nō ad aliquozū instantiā/ sed de nostra mera liberalitate
 & ex certa scientia omnes & singulas personas/ seculares & quo-
 rumcūq; ordinū regulares/ p̄sentes & futuras/ cuiuscūq; digni-
 tat⁹/ stat⁹/ gradus/ ordinis nobilitatis/ excellētie/ p̄eminētie/ &
 conditionis fuerint/ que monasteria & loca eiusdem ordinis/
 seu eozū aliquod in cōmendam obtinent in p̄sentiarū & forsan
 obtinebunt in posterū vbiq; locozū/ etiam in Romana curia
 cōmorantes/ etiam si Archiepiscopali/ Episcopali/ vel aliqua
 alia ecclesiastica vel mundana dignitate fungātur/ aut nostri
 & sedis p̄dicte/ seu p̄decessozū aut successorū nostrozū Romani
 pontificum notarij/ subdiaconi/ acoliti/ capellani/ cubicularij
 seu alias officiales/ vel familiares/ aut fructuum/ reddituum/
 & puentuum camere apostolice debitoz collectozes/ subcollec-
 tozes ve existant/ & quocunq; exemptionis priuilegio/ etiā rati-

one personarū z beneficiorum suorum gaudeant z muniantur
 eorūq; in ipsis monasterijs/z locis/vicarios/officiarios/secu-
 lares/z regulares/monachos/receptores/seruitores/z cono-
 mos/ac eorum quēlibet/illorum z cuiuslibet ipsorū nomina et
 cognomina/ac qualitates p̄sentibus pro exp̄ressis habentes/
 auctoritate apostolica tenore p̄sentium monemus/primo/secū-
 do/tertio/z peremptorie cōmuniter ac diuisim/ac eis z eorum
 cuilibet in virtute sancte obedientie ac sub penis/sententijs et
 censuris infrascriptis quas ferimus in his scriptis/z quas ac
 earū quālibet contra faciētes eorūq; complices/fautores/z ad-
 herentes ac eorū quēlibet eoipso incurrere volumus/districte
 p̄cipiendo mandantes/motu z scientia similibus/quatenus
 omniū appellacione sublata z remota/infra terminū eisdem p̄-
 sonis seu cōmendatarijs vt p̄fertur monasteria z loca huius-
 modi in cōmendam p̄ tempore obtinentibus per patrē abba-
 tem cuiuslibet ipsorum monasteriorū z locorum/seu illius aut
 capituli generalis dicti ordinis ad hoc cōmissarium super p̄e-
 missis z infrascriptis/ac eorū quolibet qualitate negocij p̄ tem-
 pore occurrentis pensata/statuendū z p̄stigendum/z quē ex-
 nunc p̄ut extunc/z econuerso/eisdem z earū cuilibet pro tertio
 z peremptorio termino ac monitione canonica statuimus/p̄e-
 stigimus/z assignamus/in monasterijs z locis huiusmodi pro
 tempore cōmendatis/numerū monachoz per patrē abbatem
 aut cōmissariū p̄fatos/facultatibus ipsorū monasteriorū et
 locorū etiā pensatis/instituendū/taxandum z moderandū ha-
 beant/sustineant/foveant/z cōseruent/necnō monachis/noui-
 cijs/ministris/z alijs ipsorum monasteriorū z locorū personis
 sufficienter z honeste de victu z vestitu in dormitorio/refecto-
 rio z vbiq; scōm laudabilem ipsius ordinis cōsuetudinem z p̄-
 ut fit z fieri cōsuevit in alijs monasterijs dicti ordinis nō cōmē-
 datis/dictū numerū monachoz/ministroz/nouicioz p̄dictoz
 vt p̄fertur moderandū/instituendū/z taxandū/directe vel indi-
 recte nullo vnq; tēpore quouis q̄sito colore minuēdo p̄uideāt/
 ac sollicitate z debite in eisdē monasterijs z locis vt p̄fert cōmē-
 datis diuinū officiū tam in horis canonicis q̄ beate Marie et

defunctorum morose/ deuote/ & integre eiusdem ordinis crimo-
 nis seruatis cōperētibus & debitis horis psoluere/ missas eius-
 dem ordinis & fundatas/ necnō anniuersaria ac quecūq; ordi-
 nata suffragia recitare & dicere/ ac scōm arbitriū & iudicium pa-
 trisabbatis/ seu cōmissarij predictorū/ edificia tam in monaste-
 rijs & locis sic vt presertur cōmēdatiō q̄ extra necessaria cōstru-
 ere/ edificata/ constructa/ & ruinosa quatenus indigebūt repa-
 rare/ restaurare/ ac in coopertura & alijs necessarijs omnibus &
 singulis in bono & cōdecēti statu manu tenere/ iura/ liberta-
 tes/ possessiōes/ census/ fructus/ redditus/ puentus/ clenodia/
 calices/ cruces/ reliquiaria/ pōtificalia/ iocalia/ vestes sacras/ or-
 namēta eccliaistica/ libros/ cartas/ vasa argētea/ & cuiusuis alte-
 ri⁹ metalli/ suplectilia/ & q̄cūq; alia bona mobilia & imobilia ad
 monasteria seu loca h̄mōi cōmēdata/ seu aliq̄d ipsorū spectātia
 & p̄tinencia alienata/ vel distracta/ seu transportata/ ad ius et
 p̄prietatē ipsorum monasteriorū & locorū reducere & reponere/
 ac oia illa & singula alia contra omnē personā suadente iusticia
 per se vel alios cum omnī diligentia defendere/ tueri/ et prose-
 qui faciant/ et cum effectu procurent. Necnon patriabbati seu
 commissario prefatis omnia & singula caritatiua subsidia/ & cō-
 tributiones per generale capitulū eiusdem ordinis prefato or-
 dini aut abbatibus eiusdē pro tempore imponenda plenarie
 et integre scōm portione eis iuxta ipsius ordinis institutiones
 taxatam vel taxandam exhibeant et persoluant/ eisq; patriab-
 bati et commissario in omnibus et per omnia pareant effici-
 ter et obediant/ ac omnia et singula per patrēabbatem et com-
 missariū prefatos circa premissa/ aut aliquod eorundē vel alia
 eiusdē ordinis pro qualitate temporis explicanda et ordināda
 negocia/ illa omnia et singula/ ac si de verbo ad verbū etiā pre-
 sentibus insererētur p̄ expressis habentes et haberi volentes/
 realiter et cū effectu faciant et adimplere pcurent/ put et quē-
 admodū predictorū cōmendatorum et aliorū eiusdem ordinis
 monasteriorū abbates hactenus fecerūt & facere cōsueuerūt et
 debuerūt/ ac p̄ tpe existētes faciant. Inhibentes nihilominus
 eisdē p̄sonis siue cōmendatarijs secularib⁹ & regularibus mo-

nasteria et loca hmoi in comenda p tempore obtinentib⁹ p^{re}sen-
 tib⁹ et futuris sub eisdem sententijs et penis/ne bona mobilia aut
 immobilia hmoi/seu aliqua alia ad p^{re}dicta monasteria seu lo-
 ca comendata hmoi spectantia quouismodo alienare/aut de
 nouo infeudare/seu extra manus deputatoru^m/seu p^{re} tempore p^{re}-
 couentus ipsoru^m monasterioru^m deputandoru^m manus ponere p^{re}-
 sumant. Et si q^{uo}d absit mandatis/monitionib⁹/et inhibitioni-
 bus hmoi non paruerint/seu premissa et infra scripta vel aliq^{uo}d
 eoru^m noⁿ obseruauerint/et inquat^u eos tangunt et concernunt/
 seu tangere et cocernere poterunt quomodolibet in futuru^m fece-
 rint noⁿ obseruari/ernunc put extunc et extuc put ex nunc p^{er}so-
 nas seu comendatarios p^{re}fatos/eoru^m officarios/ p^{er}curatores/
 fautores/adherentes/monachos/receptores/iconomos/vica-
 rios/et administratores/omnesq^{ue} alios et singulos in premissis
 culpabiles et rebelles/ac eoru^m quemlibet excocimus et anathe-
 matizamus/ac p^{re}dictoru^m et alioru^m monasterioru^m et locoru^m regimi-
 ne et administratione/necnoⁿ omnib⁹ et singulis alijs ecclesiasti-
 cis secularib⁹ et regularibus beneficijs/canonicatib⁹/p^{re}bendis/
 dignitatib⁹/p^{er}sonatibus/administrationib⁹/et officijs/cu^m cura
 et sine cura/necnoⁿ annuis penssonibus eis et eoru^m cuilibet super
 quoru^mcu^mq^{ue} monasterioru^m/aut locoru^m/seu mensaru^m/vel benefi-
 cio^{rum} ecclesiasticoru^m fructib⁹/redditib⁹/et p^{er}uentibus p^{re} tempore
 assignatis/que in quibusuis ecclesijs siue locis obtinet et p^{re}cipi-
 unt respectiue/motu sciencia et aucte similibus priuam⁹/et ad il-
 la et quecu^mq^{ue} alia similia vel dissimilia monasteria/loca/officia/
 et beneficia obtinenda p^{er}petuo inhabilitamus/ipsosq^{ue} omnes et
 singulos excocicationis et anathematis sententias/ac priuatiouis
 et inhabilitationis penas hmoi incurrisse et incidisse/necnoⁿ ex-
 cocicatos/anathematizatos/ac monasterijs/locis/illoru^mq^{ue} regi-
 mine et administratione/officijs et beneficijs/ac penssonibus p^{re}-
 dictis priuatos/et ad illa ac alia impostex obtinenda inhabiles
 fuisse ac esse declaramus et decernimus. Et insup volumus et p^{er}-
 petuo obseruade cōstitutionis edicto auctoritate motu et sciencia
 similibus statuimus et ordinam⁹ q^{uo}d si cōtingat aliquod mo-
 nasteriu^m eiusdem ordinis de nouo alicui archiepo vel episcopo

seu cuiusq; alteri etiã dignitate p̄dito quauis auctoritate com-
 mendari p̄ illius patrēabbatē seu ipsius vel eiusdē ordinis cō-
 missariū/ p̄sente ipsi^o monasterij cōmendatario/ aut eius legiti-
 mo p̄curatore/ de bonis ipsius monasterij fiat inuentariū/ cu-
 ius duplū vnū teneat ipse cōmendatari^o z aliud apud cōuen-
 tū eiusdē monasterij maneat/ ipseq; cōmēdatarius anteq̄ pos-
 sessionē regiminis z administrationis bonoz dicti monasterij
 recipiat iuramento solēni bona ipsa fideliter tractare/ admini-
 strare/ cōseruare/ z defendere iuret/ z iuramētū solēniter ab ab-
 batibus ipsi^o ordinis in eoz assumptione prestari solitū/ vide-
 licet q̄ bona mobilia aut imobilia dicti monasterij cōtra statu-
 ta dicti ordinis non vendet/ nou alienabit/ aut impignorabit/
 seu de nouo infeudabit/ p̄ se vel aliū quocūq; titulo vel colore/
 sub penis z sententijs p̄dictis z infra scriptis p̄stet. Et insup q̄
 monachi/ nouicij/ cōuersi/ z donati cuiuslibet ipsoz monasteri-
 orū z locoz eiusdem ordinis cōmendatoz/ vt p̄fertur/ semel in
 anno patriabbati seu cōmissarijs p̄dictis de omnib⁹ peccatis
 z excessibus p̄ eos z eozū quēlibet ab vltima confessione patri-
 abbati seu cōmissario p̄fatis facta/ cōmissie z p̄petratis p̄fiteri
 integre/ z tunc sine fraude in scriptis omniū bonozū apud eos
 z in eozū vsum p̄ tēpore existentū qualitātē z quantitātē da-
 re/ nouicijsq; ipsi ordinē ipsum p̄fiteri volētes in manibus pa-
 trisabbatis seu cōmissario ipsius professionē expresse emittere
 debeāt z teneant/ ab ipsis patreabbate seu ei^o cōmissario bene-
 dictionē in talibus scōm instituta eiusdē ordinis cōcedi solitā
 humiliter recipiēdo. Patriabbati vero z cōmissario p̄fatis/ vt
 eisdē p̄ tempore eis cōfidentes de his que eis confessi fuerint
 nisi talia existant p̄pter que merito sedes ap̄lica fuerit cōsulen-
 da sicut monachos p̄prios absoluere/ z penitentiā salutarē in-
 iungere/ ac etiã in dictis monasterijs seu locis cōmendatis cō-
 morantiū/ cōfessiones audiant/ z similit̄ vel limitatā potestatē
 absoluendi habeant p̄petuo deputare possint/ licentiā cōcedi-
 mus pariter z facultatē. Pretea dilectis filijs vnuersis p̄dicto-
 rum monasteriorū z locorū p̄ tēpore cōmendatoz patribus ab-
 batibus p̄ ap̄lica scripta motu simili mandamus quaten^o ipsi

seu quilibz ipsorū in monasterijs et locis p̄dictis eis subditis/
 p̄ se vel alium seu alios p̄sentes litteras ac omnia et singula in
 eis cōtenta vbi quādo et quotiens expedire viderint solenniter
 publicantes faciant sub sentētijis censuris et penis p̄dictis/vt p̄
 fertur p̄ nos latis/omnia et singula in p̄sentibus litteris contē
 ta/et eorū quodlibet auctoritate predicta inuiolabiliter adim
 pleri et obseruari/necnō omnes et singulos quos eis sūmarie cō
 stiterit in p̄missis et circa ea seu aliquod ipsorū culpabiles/ ac
 excōmunicationis et alias penas p̄dictas incurrisse excōmuni
 catos et anathematizatos/ ac beneficijs/monasterijs/ officijs/
 et pensionibus p̄dictis priuatos/et ad illa ac alia imposterū ob
 tinenda inhabiles/publice et etiā specificē et nominatim denū
 ciant/et faciant ab alijs nūciari/ac ab omnib⁹ christifidelib⁹ arc
 tius euitari donec mandatis et monitionibus/ ac alijs p̄missis
 p̄ patrēabbatē seu cōmissariū p̄fatos ordinandis plenarie et
 integre paruerint/ac ab eisdem sentētijis et penis absolutionis
 beneficiū meruerint obtinere. **C**ontradictores in p̄missis quos
 libet et rebelles cuiuscūq; dignitatis/status/ gradus/ ordinis/
 dignitatis/preeminētie/nobilitatis/excellentie/aut cōditionis
 vt p̄fertur fuerint p̄ excōmunicationis/suspen⁹/et interdicti/ ac p̄dic
 tas/necnō alias etiā formidabiliores de quib⁹ eis videbit̄ sen
 tentias/censuras/et penas eadē auctoritate/ appellatione etiā
 postposita cōpescendo/ et etiā legitimis sup̄ his p̄ eos habēdis
 seruatis p̄cessibus omnes et singulos predictos sic excōmunicatos/
 necnō sentētias huiusmodi quotiēs opus fuerit dicta auctori
 tate aggravare et reaggravare p̄curent/ac omnia et singula alia
 faciant et exequantur sūmarie et de plano sine strepitu et figura
 iudicij/nullis terminis substantialib⁹ obseruatis/que eis et eo
 rum cuilibet circa p̄missa vel aliquod ipsorū videbūtur exequē
 da et facienda. **N**on obstantibus tā felicis recordationis **B**o
 nifatij. viij. que incipit. **S**tatutū/ q̄ **C**lementis. v. **R**omani pō
 tificū p̄decessorū nostrorū/ac in concilio generali de duabus
 dietis edita/ alijsq; cōstitutionibus et ordinationibus apostoli
 licis/statutis quoq; et consuetudinibus monasteriorū locorum

z ordinis huiusmodi/ cōfirmatione apostolica vel quauis fir-
 mitate alia roboratis cōtrarijs quibuscūq; aut si eisdem pso-
 nis seu cōmendatarijs p̄dictis eorūq; officarijs/ vel quibusuis
 alijs cōmuniter vel diuisim ab eadem sit sede indultum/ aut in-
 dulgeri cōtingat q̄ interdicti sup̄eñ/ vel excōicari/ aut beneficijs
 suis priuari/ seu extra vel vltra certa loca ad iudiciū euocari nō
 possint p litteras apostolicas nō facieñ plenā z expressam ac de
 verbo ad verbū de indulto huiusmodi mentionē/ z quibusuis
 alijs priuilegijs/ indulgentijs/ exemptionib⁹/ indultis/ cōcessi-
 onibus/ z litteris apostolicis generalib⁹ vel specialibus eisdē
 psonis seu cōmendatarijs aut eorū officarijs/ pcuratoribus/
 receptorib⁹/ monachis/ z iconimis in genere vel in specie quo-
 uis modo cōcessis z cōcedendis quorūcūq; tenorū existant/ p
 que p̄sentibus non expressa vel totaliter non inserta effectus
 presentiiū aut iurisdicō patrum abbatū predictorū impediri vel
 alias quomodolibet differri possit/ z que illis specialiter z ex-
 presse derogando quo ad hec nolumus aliquibus suffragari.
 Nos enim eisdem patribus abbatibus p̄fatis z eorum cuilibet
 ac commissario p̄dictis/ p̄fatas personas/ z monasteria
 z loca huiusmodi in commendā pro tempore obtinentes/ eorūq;
 vicarios/ procuratores/ receptores/ ac alios officarios
 p̄dictos/ z eorum quemlibet/ qui p̄fatas nostras sententi-
 as aut earum aliquā incurrerint siue incurrerit quoquomodo/
 postq̄ deuote z humiliter mandatis z monitiōibus huiusmo-
 di paruerint seu paruerit si hoc humiliter petierint/ ab eisdem
 sententijs iniunctis eis pro modo culpe penitentijs salutari-
 bus/ z alijs que de iure fuerint iniungenda/ auctoritate p̄dī-
 cta per se vel alium seu alios absoluendi/ ac ad beneficia tunc
 obtenta z obtinenda rehabilitandi z restituendi/ nec non secum
 super irregularitate si quam missas et alia diuina officia cele-
 brando/ uel illis se immiscendo contraxerint dispensandi/ om-
 nemq; inhabilitatis z infamie maculam siue notā per eos seu
 alterum ipsorum p̄missorū occasione quomodolibet cōtrac-
 tā penitus abolendi eiusdē auctoritate z tenore p̄cedim⁹ facul-
 tatē. Et insup qz difficile foret p̄sentes lras aplicas ad q̄cūq;

loca in quib⁹ ille forent necessarie transferri/volumus et aucto-
 ritate p̄dicta decernim⁹ q̄ earū transumptis manu alicui⁹ no-
 tarij publici subscriptis/et sigillo alicui⁹ archiep̄i/ep̄i/ aut alte-
 rius plati munitis/ p̄sus in iudicio et extra fides plenaria ad-
 hibeatur/et illis stetur in oibus et p̄ omnia sicuti originalib⁹ lit-
 teris adhiberetur et staretur/si forent exhibite vel ostense/q̄d q̄
 eedē p̄sentes littere ac transumpta vt p̄fertur de eisdem facien-
 da/necnō monitiones/intimationes/publicationes/et executi-
 ones p̄ patresabbates seu cōmissariū p̄fatos/et eorū quēlibet
 sup̄ p̄missis seu eorundē p̄ tēpore facte/valuis seu portis mo-
 nasteriorū quorū occasione illas fieri cōtingerit affigant^r/et eas-
 dē p̄sonas siue cōmendatarios ac alios omnes et singulos p̄di-
 ctos extunc et postea p̄inde ligent et arcent omni appellacione
 vt p̄fertur remota/ac si eisdē et eorū cuilibet p̄sonaliter intima-
 te et lecte fuissent. Et si aliq̄d monasteriū eiusdē ordinis patris
 abbatis alicui p̄sone etiā archiep̄ali vel ep̄ali/aut quavis aliq̄
 alia dignitate p̄dite quouismodo et quavis auctoritate sit fo-
 san cōmendatū vel imposteriū cōmendari cōtingat/q̄d eidem
 p̄sone seu cōmendatario nulla in p̄missis seu aliquo p̄missorū
 sit attributa facultas/seu potestas/vel iurisdictio/seu executio
 sed ille extunc et postea et ecōtra/ad immediatū ipsi⁹ mona-
 sterij patrēabbatem deuolute sint et esse censeant^r. Ceterum ex-
 nunc irritū decernim⁹ et inane si secus sup̄ his seu aliquo ipsoꝝ
 a quoquā quavis auctoritate sciēter vel ignoranter contigerit
 attemptari. Nulli ergo oīno hominū liceat hanc paginā n̄ro-
 rum monitionis/mandati/statuti/p̄fixionis/assignationis/in-
 hibitionis/excōicationis/anathematizatiōis/p̄uationis/in-
 habilitationis/declarationis/cōstitutiōis/volūtatis/ordina-
 tionis/cōcessionis/derogatiōis/et decreti infringere/vel ei au-
 su temerario contraire. Si quis aut̄ hoc attemptare p̄sump-
 serit/ indignationē omnipotentis dei/ac beatorum Petri et
 Pauli apostolorum eius se nouerit incursum. Datum Rome
 apud sanctū Petrum/Anno incarnationis dominice Mille-
 simo quadringētesimo septuagesimo quinto. iij. Idus Mar-
 tij. Pontificat⁹ nostri Anno quinto.

Premissum priuilegium in forma cōfirmat dñs Innocētius
papa. viij. per bullā suam / que incipit *Ex apostolice sedis* / cum
bonis additionibus super solutione subsidioꝝ ⁊ contributionū
per cōmendatarios. ꝛc.

253

Eiusdem. Quia monasteria cōmendata ⁊ cō-
mendanda post mortem cōmendatariorum plene ⁊ libere ⁊ integraliter redeunt
ad omnimodā ordinis dispositionem et
prouisionē. Et q̄ nulli p̄ficiantur in ab-
bates nisi per patresabbates / seu commis-
sarios ⁊ conuētus iuxta antiquū ordinis
modum / ⁊ q̄ promoti sint de ordine. Itē
pensionēs extinguntur post mortē eorum
qui eas leuant / nec in alios transferuntur
Cassantur insuper gratie / expectatiue / re-
seruationes / mandata / cōmende / nomina-
tiones / collationes / vniones / annexiones
incorporationes / suppressiones / cōcessio /
prouisio / dispositiones / assignationes / et
processus inde sequē. Uide textum stu-
dioso: quia difficile esset clausulas omnes
sufficienter in sumuario declarare. Cum
clausula / quod vidimus fides adhibea-
tur. ꝛc.

Sirtus Eps seruus seruorum dei.
Ad perpetuā rei memoriā.

Romanus pontifex/dei in terris vicari⁹ ad
singula que monasteriorū ⁊ locorum ecclesi-
asticorū quorūlibet statū prosperū respice-
re noscunt/put ex suscepte seruitutis astrin-
gimur officio aplicos cogitatus diffundit/

vt aplice puissionis ope monasteria ⁊ loca p̄dicta successus re-
cipiant iugiter salutare/ ⁊ eorū indēnitatibus succurrat oportu-
tine. Cum itaq; sicut accepimus monasteria Listerciēn ordinis
que nōnulle p̄sone ecclesiastice ex cōcessione ⁊ dispensatio-
ne sedis aplice in cōmendā obtinent/ ⁊ in quibus antea regula-
ris obseruātia vigeat/ sup quorūcūq; aut aliquorū ipsorum
ac nōnullozū aliozū eiusdem ordinis monasteriorū fructibus/
redditibus/ ⁊ p̄uentib⁹/ nōnulle etiā persone ecclesiastice pen-
siones etiam excessiuas/eis assignatas percipiunt annuatim/
adeo p̄pterea grauantur/ac in spiritualibus ⁊ tēporalibus de-
trimenta sustineant/ vt nisi eis celeriter succurratur/ in desola-
tionē perpetuā ⁊ ruinā deuenient. Verum si vt presert cōmen-
data ⁊ alia eiusdem ordinis monasteria p̄ monachos dicti ordi-
nis regerētur ⁊ gubernarētur/ac eisdem ipsi monachi canonice
scdm ipsi⁹ ordinis instituta regularia ⁊ indultra apostolica elec-
ti p̄ficerentur/pensionesq; hmoi cedentibus vel decedentibus
illis qui ipsas p̄cipiūt extinguerētur/ ⁊ de nouo sup eisdem fru-
ctibus/redditibus/ ⁊ p̄uentib⁹ nō assignarētur/monasteria ip-
sa quorū aliqua ruinā minant in suis structuris ⁊ edificijs re-
parari/restaurari/ ⁊ manuteneri possent/ ⁊ nō modicū eis p̄pte-
rea p̄ueniret incrementū. Horū igif cōsideratione inducti ⁊ vt
monasteria ipsa p̄ idoneos ⁊ circūspectos ac vtilis viros quo-
rū cōmendabili regimine ⁊ salubri puissione ad laudē dei ⁊ glo-
riā/necnō religionis p̄pagationē p̄cellius extolli ⁊ vtilius diri-
gi valeāt salubriter gubernētur/ac indēnitatib⁹ ordinis ⁊ mo-
nasterioz huiusmodi oportune cōsulat motu p̄prio nō ad ali-
cuius nobis super hoc oblate petitionis instantiā/sed premis-
sis ⁊ alijs p̄ijs ⁊ rationabilib⁹ suadentibus causis/p̄sentis per-

petuo valitute et irrefragabiliter cōstitutionis obseruāde edic-
 tode nra mera liberalitate auctoritate aplice et ex certa sciētia
 volumus/statuimus/cōcedimus/decernimus/declaramus/et
 ordinamus q̄ monasteria vt p̄fertur cōmendata/ et in posterū
 forsan cōmendanda/cessantibus ipsis cōmendis/p̄terq̄ p̄ ces-
 sionē cōmendarū hmōi in manib⁹ nostris aut successorum no-
 strozū Romani pontificū forsan faciendam/etiam p̄ cessum vel
 decessum/seu aliā q̄uis dimissionē quouismodo/p̄terq̄ apud
 sedem apostolicā vacanē et inantea vacatura/etiā si illorum vel
 alterius ipsorū dispositio specialiter/vel ex quauis causa/etiā
 ex qualitatib⁹ ipsorū monasteriorū vel p̄sonarū illa p̄ tempo-
 re obtinentiū generaliter reseruata/et cuiuscūq̄ taxe seu annui
 valoris illorū fructus/redditus et p̄uentus existant/ac p̄uisio-
 nes ipsorū consistorialiter fieri debeant/plene/libere/et integre
 redeant et veniant/ac venire et redire debeant ad man⁹/nec nō
 electionē/prouisionē/et q̄uis aliā dispositionē ordinis/nec nō
 dilectorum filiorū patrum abbatū et conuentū eorundē mo-
 nasteriorū/q̄oq̄ exnunc inantea p̄petuis futuris tēporib⁹ nul-
 li apostolica vel aliā quauis auctoritate p̄fatis aut alijs eiusdē
 ordinis monasterijs vt p̄fertur/vacātib⁹ vel vacaturis in ab-
 bates p̄ficianē nisi p̄ eosdē p̄fesabbates et p̄uētus ipsorū mona-
 sterioz aut ipsi⁹ ordinis cōmissarios legitimos/vel saniorē aut
 maiorē ipsorū cōuentū partē/in abbates illorū rite et canonice
 fuerint electi/vel postulati/seu p̄ dictos patresabbates aut
 cōmissarios p̄fatos scdm ordinis statuta promoti/sed q̄ libe-
 ra et omnimoda absq̄ aliquo cuiusuis impedimenti obstaculo
 abbatū dictorū monasteriorū electio seu postulatio/et oimoda
 alia dispositio ad patresabbates et cōmissarios/nec nō cōuent⁹
 p̄fatos spectet et p̄tineat/ac dictis monasterijs p̄ cessū vel deces-
 sū/aut quauis aliā dimissionē vt p̄fert/ seu alias quouismodo
 et ex quauis causa abbatū regiminibus destitutis liceat dictis
 patribusabbatibus cōmissarijs et cōuentib⁹ quascūq̄ idoneas
 p̄sonas eiusdē ordinis in eoz et dictorū monasterioz abbates
 libere et sine difficultate aliqua canonice eligere/seu etiā postu-
 lare/ac etiam p̄mouere vt dictū est/nec nō patresabbates aut

cōmissarij p̄fati electiones h̄mōi postulationes et p̄motiones
 cōfirmare in omnib⁹ ⁊ p̄ omnia sc̄dm antiquā formā in eodem
 ordine obseruatā/qd̄q̄ electiones/ p̄motiones/ ⁊ cōfirmatōes
 h̄mōi p̄ patresabbates/ aut cōmissarios/ necnō cōuentus p̄fa-
 tos p̄ tēpore facte valeāt/ plenāq̄ roboris firmitatē obtineāt/
 ac eisdē electis/ postulatīs/ ⁊ p̄motīs suffragentur in omnib⁹/
 etiā ⁊ per omnia ac si reseruatōes ap̄lice desup nō emanarent.
 Et nihilomin⁹ q̄ omnes ⁊ singule pensiones sup quorumcūq̄
 monasteriorū seu locorū dicti ordinis fructibus/ redditib⁹/ ⁊ p̄-
 uentib⁹ quibusuis p̄sonis ecclesiasticis secularib⁹ vel regulari-
 bus assignate vel forsan assignāde/ p̄ cessum vel decessum illo-
 rum qui ipsas percipiunt/ cessent penitus ⁊ expirēt/ ac casse et
 nulle/ penitusq̄ ⁊ integre extincte sint/ ⁊ esse censeant/ nec p̄ no-
 stras aut alicui⁹ successorū nostrorū Romani pontificū/ vel eius-
 dē sedis litteras/ aut aliquo alio titulo/ etiā motu ⁊ scientia si-
 milibus in aliā vel alias p̄sonā seu p̄sonas transferri/ aut super
 eisdem fructib⁹/ redditibus ⁊ p̄uentibus nulla alia subsistente
 causa de nouo similes vel alie p̄siones aliquib⁹ in ipsis mona-
 sterijs siue locis ius aliud non habentib⁹ assignari possint aut
 debeant/ sed p̄sone ipse que easdē pensiones alias soluere ha-
 berent ab illarū solutione ⁊ p̄statione ex tunc penitus ⁊ oīno li-
 bere sint ⁊ absolute/ ac ad illarū solutionē vel p̄stationē. Pa-
 tresabbates vero ⁊ cōuentus p̄fati ad receptionē aliquorū aut
 obedientie ⁊ reuerētie p̄stationem aliquib⁹ alijs q̄ electis/ po-
 stulatīs/ ⁊ p̄motīs p̄ eos cuiuscūq̄ dignitatis/ status/ gradus/
 ordinis vel cōditionis existant/ quos forsan p̄ tēpore eisdē mo-
 nasterijs cōtra litterarū h̄mōi tenorē alias q̄ per electionē/ po-
 stulationē/ vel vt dictū est p̄motionē p̄fici contigerit/ aut eis
 monasteria ⁊ loca ipsa cōmendari nullatenus teneant/ nec ad
 id obligati vel astricti sint/ aut obligari/ v̄l astringi/ seu ad h̄ cō-
 pelli/ aut interdici/ suspendi/ vel excōicari possint. Decernētes
 etiā ⁊ eadē auctoritate declarantes exnunc put extunc ⁊ extūc
 put exnunc monasteria ipsa ⁊ loca sub quibusuis gratijs expe-
 ctariuis/ vel alijs de p̄mouacaturis beneficijs/ seu monasterijs
 aut specialib⁹ vel generalib⁹ reseruationib⁹/ ⁊ de sic vacaturis

cum vacabant cōferendi seu cōmendandi mādatis et nomina-
 tionibus/seu nominādi et cōferendi vel cōmendandi beneficia
 etiā monasteria et loca quibuscūq; principalib⁹/ facultatibus/
 vnionib⁹/ annexionib⁹/ incorporatiōib⁹/ suppressiōib⁹/ alijsq;
 cōcessiōib⁹/ seu gratijs p nos aut sedem p̄dictā vel successo-
 res nostros h̄mōi etiā motu et sciētia similib⁹/ et sub quibusuis
 formis et expressiōib⁹ verborū etiā cū phibitorijs et decreto-
 rum irritantiū ac derogatoriā d̄rogatorijs et alijs quibus-
 uis clausulis/etiā talibus p quas h̄mōi monasteria et loca no-
 minatim specificē et expresse sub illis cōprehendi viderent̄ con-
 cedendis nullatenus cōprehendi/nec ad illa se extendi/ neq; il-
 larum vigore per quoscūq; expectantes/ aut speciales vel gene-
 rales reseruationes habentes vel habituros acceptari/ aut ali-
 quibus quacūq; etiā p̄fulgeant dignitate/ ac monasteria et
 loca ipsa qualitercūq; / vt p̄fertur/ vacauerint cōmitti/ vel com-
 mendari/ seu in cōmendā vel alias in titulū vel administratio-
 nē cōcedi posse. Adijciētes et auctoritate p̄dicta etiā decernē-
 tes oēs et singulas expectatiuas/ noiatiōes/ speciales et gene-
 rales reseruationes/ necnō vniones/ annexiones/ et incorporati-
 ones factas et faciēdas nōdū effectū sortitas/ p̄uisiones vero
 et cōmendas/ ac alias dispositiones/ translatiōes/ et assignatio-
 nes de dictis monasterijs et pensioib⁹ respectiue per nos aut
 sedem p̄dictā/ vel successores nostros aut nostraz/ vel sedis/
 aut successorū p̄dictorū litteraz vigore aliquibus personis
 deinceps faciendas et cōcedendas/ necnō processus p tempo-
 re desup habitos/ ac illarū vigore sententias/ censuras/ et pe-
 nas in illis contētas/ seu in patresabbates aut cōmissarios et
 cōuentus p̄fatos/ aut alias ipsorū monasterioꝝ p̄sonas ob nō
 receptionē aliquorū/ aut obedientie et reuerētie p̄stationē de-
 inceps/ necnō reseruarū pensioū h̄mōi nō solutionē ful-
 minandas seu p̄mulgandas. Etia si in illis de p̄sentibus/ nec-
 nō electionibus/ postulatiōib⁹/ et p̄uisionibus de dictis mo-
 nasterijs p patresabbates et cōmissarios/ necnō cōuentus p̄fa-
 tos faciētis/ cessatiōib⁹ et expiratione h̄mōi pensioū totoꝝ
 tenore p̄sentū sp̄alis specificā et expressā/ nō aut p̄ generales/

aut idē importantes clausulas mentio fiat/nullos ⁊ inualidos
 ac nullas ⁊ inualidas nulliusq; roboris vel momenti esse pro-
 cessusq; ⁊ sentētiās huiusmodi nō tenere/nec quēq; ligare pos-
 se vel debere/necq; p easdē reseruaciones/expectatiuas/nomi-
 nationes/ac vniones/effectum nō sortitas vt̄ p̄fertur p nos
 aut sedem predictā/seu successores nostros huiusmodi/aut no-
 strarū/seu sedis vel successorū predictoz litterarū etiam motu
 ⁊ scientia similibus factas vt̄ p̄fertur ⁊ cōcessas/ aut faciendas
 ⁊ cōcedendas presentibus nostris litteris/ aut electionib⁹/ po-
 stulationib⁹/ ⁊ p̄motionib⁹ per patresabbates ⁊ cōmissarios/
 necnō cōuentus p̄fatos faciendis/etiā si illis specialiter ⁊ ex-
 presse/ac motu ⁊ scientia similibus/etiam de plenitudine pote-
 statis derogare/ aut derogari videretur/nullatenus derogari
 valeat/nec sit/necq; censeatur esse in aliquo quouismodo dero-
 gatum. Et nihilominus vniuersis archiep̄is/ ⁊ ep̄is/ac quorū-
 cunq; aliorū ordinum abbatibus/ceterisq; personis ecclesiasti-
 cis in dignitate ecclesiastica p̄ tēpore constitutis quorū nomi-
 na ⁊ titulos siue beneficia p̄sentibus etiā haberi volumus pro
 expressis motu simili p̄ apostolica scripta mandamus quate-
 nus ipsi vel duo aut vnus eorū per se vel aliū seu alios p̄fatis
 patribusabbatib⁹/cōmissarijs/conuentib⁹/ ⁊ alijs personis eo-
 rundē in p̄missis efficacis defensionis p̄sidio assistentes faci-
 ant eos p̄pacifica possessione vel quasi cōcessionis/statuti/ordi-
 nationis/decreti/ac iuris eligendi/seu postulandi/ac p̄mouen-
 di huiusmodi gaudere/nō permittētes eos p̄ quoscūq; ad reci-
 piendū aliquos vel prestandum obedientiam et reuerentiā ali-
 quibus alijs q̄ vt̄ p̄fertur per eos electis/postulatis/ seu pro-
 motis/aut ad soluendū pensiones huiusmodi contra cōcessio-
 nis nostre h̄mōi ⁊ presentū tenorem quauis auctoritate com-
 pelli/seu alias quomodolibet molestari. Cōtradictores in p̄-
 missis quoslibet ⁊ rebelles cuiuscūq; dignitatis/stat⁹/gradus/
 ordinis/p̄minentie/nobilitatis/excellentie/aut cōditionis fu-
 erint/ ⁊ quocūq; exemptionis p̄uilegio sint muniti/p̄ excōmu-
 nicationis/suspensionis/et interdicti/ac alias etiā formidabi-
 liores de quibus eis videbitur sentētiās/censuras ⁊ penas ap-

pellatione postposita cōpescendo. Et etiā legitimis sup his p
 eos seruandis pcessibus/sentētijs ipsas quotiens expedierit
 aggrauare et reaggruare pcurant inuocato ad hoc si opus fu
 erit auxilio brachij secularis. Et insuper vniuersos ⁊ singulos
 carissimos in christo filios Reges/ necnon dilectos filios du
 ces/principes/comites/barones/proceres/ nobiles/ cōmuni
 tates/vniuersitates/omnesq; alios ⁊ singulos iurisdictionem
 temporalē/ aut etiam spiritualem pro tempore habentes p̄sen
 tes ⁊ futuros in quorū dominio ⁊ ditione monasteria ipsa ⁊ lo
 co fuerint in domino requirimus ⁊ attente hortamur quaten⁹
 monasteria/patresabbates/cōmissarios/et cōuentus/necnon
 electos postulatos/ ⁊ promotos prefatos/ob prefate sedis re
 uerentiam pro desiderio et affectu ita cōmissa suscipiant/ eisq;
 efficaciter in premissis assistant q; monasteria ipsa ⁊ loca p̄sen
 tium effectum debite sortiantur/ac in statu p̄spero felicis suc
 cessu valeant salubriter conseruari. Nō obstanti p̄missis ac alijs
 quibuscūq; specialibus ⁊ generalibus reseruationibus expec
 tatiuis/nominationibus/ ⁊ vnionib⁹ effectum non sortitis/ ac
 concessionib⁹ et regulis/necnō felicis recordationis Bonifatij
 pape. viij. que incipit/Statutū/ac in cōcilio generali edita de
 duabus dietis/ alijsq; cōstitutionibus ⁊ ordinationib⁹ aposto
 licis quibuscūq; ex quacūq; causa pcesserint aut edite fuerint
 vel concesserint/ aut pcedent seu concedentur in futurū/illarū omni
 um tenores ac si de verbo ad verbū p̄sentibus infererentur pro
 sufficienter expressis haberi volumus/ ⁊ quibus earumq; effec
 tui/vi/robori/ ⁊ executioni quatenus presentib⁹ ⁊ earum effec
 tui aut ipsis ordini/patribusabbatibus/ cōmissarijs/ cōuenti
 bus/electis/postulatis/ ⁊ p̄motis/ac alijs psonis dictorū mo
 nasteriorū seu locorum aduersarentur p̄iudicarent/nocerent et
 obuiarent/seu p̄iudicare/nocere/aduersari ⁊ obuiare possent
 quomodolibet infuturū/motu ⁊ scientia similib⁹ specialiter et
 expresse derogam⁹/necnon monasteriorū ⁊ ordinis predictorū
 iuramento confirmatione apostolica vel quauis firmitate alia
 roboratis/statutis ⁊ cōsuetudinib⁹/ceterisq; cōtrarijs quibus
 cūq;/ aut si aliquibus communiter vel diuisim a sede prefata

At indulgētia & interdicti/suspendi/vel excoicari/aut extra vel vl-
 tra certa loca ad iudiciū euocari nō possint per litteras aposto-
 licas nō facientes plenā & expressam ac de verbo ad verbū de
 indulto huiusmodi mentionē/ & qualibet alia dicte sedis indul-
 gentia generali vel speciali cuiuscūq; tenoris existat/per quam
 p̄sentibus nō expressam vel totaliter nō insertam effectus eorū
 impediri valeat quomodolibet vel differri. Et de qua cuiuscūq;
 toto tenore habēda sit in nostris litteris mentio specialis. Uo-
 lumus autē q̄ pro tēpore in abbates ipsorū monasteriorū & mē-
 brorū p̄ patresabbates/cōmissarios/ & conuentus p̄fatos electi
 seu postulati ac p̄moti infra quattuor menses a die electionis
 seu postulationis cōputandos ad sedem apostolicā pro cōfir-
 mationibus electionū postulationū seu promotionū suarū/vel
 nouis p̄uisionibus ipsorū monasteriorū & membrorū/necnon
 scōm taxam ab antiquo ipsis monasterijs & membris imposi-
 tam annatarū seu mediorū fructuū primi anni huiusmodi mo-
 nasteriorū membrorū & aliorū iuriū camere apostolice debitoꝝ
 solutione eidē camere faciēda/venire aut mittere debeāt & te-
 neantur. Alioquin electio/postulatio/seu p̄firmatio/ p̄motio/
 vel p̄uisionis nulli⁹ sint roboris vel momēti/liceatq; nobis & suc-
 cessorib⁹ nostris Romanū pontificib⁹ extunc de quibusuis p̄so-
 nis idoneis eisq; monasterijs siue membris p̄uidere/ipsasq; il-
 lis in abbates p̄ficere seu monasteria & mēbra ip̄a eisde p̄sonis
 cōmendare. Et insup̄ exnūc irritū decernim⁹ & inane quicqd se-
 cus sup̄ p̄missis a quoquā quauis aucte scienter vel ignorāter
 cōtigerit attemptari. Ceterū qz difficile foret p̄sentes litteras
 aplicas ad quecūq; loca in quibus ille forent necessarie trans-
 ferri volum⁹ & auctoritate p̄dicta decernimus q̄ earū transum-
 ptis manu notarū publici subscriptis/ & sigillo alicuius archi-
 epi/vel epi/aut alterius p̄lati munitis p̄sus in iudicio & extra
 fides plenaria adhibeatur/ & illis steē in omnib⁹ & p̄ omnia sicuti
 originalib⁹ litteris adhibere & eis staretur si forent exhibite
 vel ostense. Nulli ergo oīno hominū liceat hāc paginā nostro-
 rum voluntatis/statuti/cōcessionis/cōstitutionis/ordinatiōis/
 decreti/declarationis/mādati/requisitionis/hortatiōis/ & de

rogationis infringere/vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis autē hoc attemptare p̄sumpserit/indignationē omnipotentis dei ac beatorū Petri ⁊ Pauli apostolorū eius se nouerit incursum. Datum Rome apud sanctū Petrū. Anno incarnationis dominice M. cccc. lxxv. iij. Idus Martij. Pontificat⁹ nostri Anno quinto.

Premissam bullam cōfirmat dñs Innocentius papa. viij. in bulla sub forma codicis/ que incipit Regimini vniuersalis ecclesie/circa medium.

Bulla declaratiua quarundā aliarum istius pape q̄ abbates electi ⁊ per ordinem promoti nō tenentur mittere ad curiam infra quattuor menses pro confirmatione et solutione annate/nisi monasteria in libro camere apostolice iam prius essent scripta/ ⁊ ad hoc tenerent/ cū clausula q̄ transumpto fides adhibeatur. ⁊c.

Iustus Ep̄s seruus seruorum dei. Ad perpetuā rei memoriā. Decens reputamus ⁊ congruū vt cum sup̄ cōcessionibus que a sede apostolica emanarūt alique dubitationes insurgunt Romanus pontifex p̄ sue declarationis oraculum dilucidet ⁊ declaret/ in his p̄sertim casibus in quib⁹ regularē vitā p̄fessis deuote dño seruiētib⁹ iniquitatis ⁊ turbationis materia posset quomodolibet prouenire. Dudū siquidē inter alia litteras nonnullorum Romani pontificū predecessorū nostrorū per quas dilecti

tis filijs abbati monasterij Cistercij/Cabiloneſi diocē/ceteriſq;
 illiꝝ coabbatibꝝ/ ⁊ coabbatiffis/ ac religioſis cistercieſi ordinis
 vbilibet exiſtētibꝝ ꝑceſſiſſe dicebātur qꝫ nullus cuiuſcūq; ſtatꝝ/
 dignitatis/ gradus/ ordinis/ vel cōditionis/ etiam ſi ſancte Ro
 mane eccleſie cardinales/ aut ſedis apoſtolice officiales ſeu eti
 am alterius ordinis abbates eſſent monaſteria/ prelaturas ab
 batiales/ ⁊ alias dignitates/ beneficia/ ⁊ loca etiam vtriuſq; ſe
 xus ordinis Cistercieſi huiuſmodi in titulū vel cōmendam ob
 tinere poſſet niſi ipſum ordinē Cistercieſi expreſſe profeſſus eſ
 ſet. Qꝫq; dictus abbas Cistercij ⁊ alij prelati dicti ordinis Li
 ſtercieſi de monaſterijs/ prelaturis/ dignitatibus/ beneficijs et
 locis predictis auctoritate ordinis libere diſponere valerent.
 Et qꝫ illa nullatenus ſub litteris apoſtolicis cōprehenderent/
 ⁊ quedā alia eorundē ꝑdeceſſorum ſtatuta/ declarationes/ ordi
 nationes/ priuilegia/ et decreta/ ac inde ſecuta quecūq; de fra
 trum noſtroꝝ conſilio per alias noſtras litteras approbauimꝝ/
 ⁊ robur firmitatis obtinere debere decreuimus/ ſuppleuimꝝq;
 omnes ⁊ ſingulos defectus ſi qui forſan interueniſſent in eiſ
 dem/ ac voluimus qꝫ illi quos ꝑo tempore dicti ordinis Cister
 cieſi auctoritate in abbates ipſorum monaſteriorū promoue
 ri/ ⁊ quibus de alijs beneficijs eccleſiaſticis dicti ordinis ꝑoui
 deri contingeret/ infra quattuor meſes a die promotionū ſi
 ue ꝑouiſionū ſuarum ad curiam Romanā ꝑo illarum confir
 matione impetranda venire aut mittere/ ⁊ annatā ſiue medi
 os fructus ꝑimi anni ipſoꝝ monaſteriorū ſiue beneficiorum
 ſcōm taxam in libris camere apoſtolice poſitam ſoluere/ ac de
 alijs iuribus conſuetis eidem camere ſatiſfacere tenerentur/
 Alioquin promotiones ſiue ꝑuiſiones illorum qui ſecus face
 rent nullius forent roboris vel momēti. Viceretq; extunc no
 bis ⁊ dictis ſucceſſoribus noſtris de ꝑſonis idoneis eiꝝdē mo
 naſterijs ⁊ beneficijs ꝑo quibus id factum nō foret ꝑuidere/
 ꝑout in eiſdem noſtris litteris plenius cōtinetur. Cum autem
 ſicut exhibita nobis nuper ꝑ parte dilecti filij Johannis ab
 batis dicti monaſterij Cistercij ꝑetitio continebat a nonnullis
 diuerſoꝝ monaſteriorū ipſius ordinis Cistercieſi abbatibus/

abbatissis et religiosis reuocetur indubiū/an sub voluntate no-
 stra predicta comprehēdantur monasteria et beneficia p̄dicti or-
 dinis pro quorū p̄uisionibus ad predictā curiam recursus ha-
 beri iuxta cōstitutiones apostolicas necessario nō deberet/vel
 alias nō cōsueuit. Istos ad quos spectat super his adhibere vi-
 gilantie nostre curam/alias nostras litteras predictas/ac si de
 verbo ad verbū insererentur p̄sentibus pro expressis habentes
 vt omnis dubietatis scrupulus de dicti ordinis religioso-
 rum cordibus et mentib⁹ tollatur ipsius Johannis abbatis in
 hac parte supplicationib⁹ inclinati voluntatē nostrā predictam
 auctoritate apostolica p̄sentium tenore declaramus quo ad mo-
 nasteria et alia beneficia predicta pro quorum p̄uisionibus ad
 curiā antedictā recursus haberi iuxta constitutiones apostoli-
 cas cessante concessione predicta necessario nō deberet/vel ali-
 as non cōsueuit vt prefertur nostre mentis nūq̄ fuisse illa sub
 voluntate nostra huiusmodi cōprehendi debere/ac personas
 quibus de illis canonice post datā dictarum aliarū litterarum
 nostrarū/quandocūq̄ prouisum fuit aut prouideri cōtinget in
 futurū/ad impetrandū nouas p̄uisiones seu p̄firmationes ex
 volūtate nostra predicta vllatenus teneri. Decernentes sic per
 quoscūq̄ auditores et iudices in quauis causa interpretari/et
 iudicari debere/sublata eis quauis alia interpretandi facultate/
 ac irritum et inane si secus super his a quoquā quauis auctori-
 tate scienter vel ignoranter contigerit attemptari. Non ob-
 stantibus premissis litteris ac constitutionibus et ordinationi-
 bus apostolicis ceterisq̄ cōtrarijs quibuscūq̄. Ceterum quia
 difficile foret presentes litteras apostolicas ad quecūq̄ loca
 in quibus de eis facienda esset fides transferre/volumus et au-
 ctoritate predicta decernim⁹ q̄ earum transumptis manu no-
 tarij publici subscriptis/et sigillo alicuius archiepiscopi/vel ep̄-
 scopi/aut alterius prelati munitis/ p̄sus in iudicio et extra fi-
 des plenaria adhibeatur et illis stetur in omnib⁹/et per omnia
 sicuti originalibus litteris adhiberetur/et illis staretur si fo-
 rent exhibite vel ostense. Nulli ergo omnino hominum liceat
 banc paginam nostre declarationis/constitutionis/decreti/et

voluntatis infringere/vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis autē hoc attēptare p̄sumpserit/indignationē omnipotētis dei ⁊ beatorum Petri et Pauli apostolorū eius se nouerit incursum. Datum Rome apud sanctū Petrū. Anno incarnationis dominice M. cccc. lxxix. Idus Julij. Pontificatus nostri Anno octauo.

Pro clarioꝝ intelligentia priuilegiū p̄cedentis/ sciendū est q̄ tēpore quo p̄fatus dñs Hymbertus abbas Listercij res ordinis sui in curia Romana sollicitabat/inter p̄cipuos directores negociorū curie erat quidā dñs episcop⁹ Tirasoneſi qui nescitur quo spiritu ductus ordini satis aduersabatur. Ob hoc licet p̄fatus domin⁹ Sixtus ad ordinē satis beniuolus uideretur/tñ dictus domin⁹ Tirasoneſi ſēmp p̄stitit q̄ clausula quedam in fine aliquorū priuilegiorū posita/que incipit/Volum⁹ autem q̄ post quattuor menses. ⁊c. aponeretur/ ⁊ ad eam tollendum procurandūq̄ quedā puncta ordini necessaria dictus dominus Hymbertus. xj. Junij Romam intrauerat/ ⁊ priuilegia ipsa vsq̄ ad primā Augusti magnifice p̄secutus fuerat/et ibidem mansit vsq̄ circa festum Annūciationis dominice. Et post multas tristitias ⁊ labores vita functus est/sed tamen circa dictam clausulam nihil proficere potuerat/ nouit altissim⁹/ nam vt dictum est omnino oportebat priuilegia penitus dimittere/aut in illa forma ⁊ cum tali cauda leuare. Primum ordini videbatur nociuū/ p̄pter alias clausulas quibus ordo tūc maxime opus habebat. Secundū vero minus malū videbatur/ tum q̄ remediabile estimabatur/ tum q̄ clausula illa Volumus autem/ bene cōsiderata nō est tantū ordini nociua sicut p̄functorie lecta uideretur/ cum dicat electos seu postulos ac promotos infra quattuor menses a die promotionis eorū cōputandos teneri ire/ vel mittere ad curiam seu sedem apostolicam pro confirmatione electionū/ seu postulationū/ et pro solutione annatarū/ seu mediorum fructuum primi anni/ et aliorum iurium et fructuum camere apostolice faciendā. Ex quo sequitur quod de abbatibus nouiter promotis nulli mittere

tenentur ad curiam p confirmatione z annata/nisi illi soli quorū
 monasteria iā erant in libro camere aplice scripta/z illa oīno sp
 necesse est mittere z annatam soluere/nisi excusentur in regno
 francie p pragmaticā sanctionē/vel alijs medijs. Verū tamen
 postmodū p maiori securitate ordinis/z ad tollendū oēs diffi-
 cultates seu subiectiones noue occasiones que sup his accide-
 re possent/visum est q declaratio precedens obtineri deberet.
 Prefato igitur dño Erasone ab illi^o officij administratione
 absoluto z alijs occupato ad satisfaciendū scrupulis multorū
 de ordine sup clausula illa cū maximis laboribus z expesi pre-
 cedens impetrata fuit declaratio/quā vniuersi ordinis amato-
 res z scire z amare debent.

Premissam bullam cōfirmavit domin^o Innocentius papa
 viij. in bulla sub plumbo in forma codicis/ que incipit/ Regi-
 mini vniuersalis ecclesie. Circa finem.

**Regula cancellarie apostolice. Quæ pensio-
 nes nō transferunt in alios.**

Sanctissimus In christo pa-
 ter z dominus
 noster dñs Sixtus diuina pudentia papa
 iij. pūde attendens q sepi^o ea que a Ro-
 mano pontifice z sede aplice ex iustis z rati-
 onabilibus causis emanant p petentiū im-
 portunitates trabuntur in abusum. Quis
 em pensiones annue que nōnūq; p Roma-
 nos pontifices p pacificatione ecclesiarū cathedraliū/ etiā me-
 tropolitanū/ac monasteriorū/ dignitatū/ personatū/ admini-
 strationū/ z officiorū/ac canonicatū z p bendarū/ aliorūq; be-
 neficiorū ecclesiasticorū/ seculariū z regulariū/ p sustentatione
 ecclesiarū z monasteriorū/ regiminibus/ eorūq; z nōnullorū
 beneficiorū cōmendis/ sibi factis/ cedentium/ aliaq; beneficia

indies resignantiū/ad illorū vitam sup ecclesiarū monasterio-
 rū/et aliorum beneficiorū eorundē/fructus seruari cōstitui et as-
 signari solent/p cedentiū obitus extinguantur/ aut ecclesijs et
 monasterijs p̄sidentē illasq; et alia beneficia huiusmodi obtineñt
 a pensionis eorundē solutionibus eo ipso immunes existant.
 Nōnulli tamē ambiciosi nescientes abstinere a vetitis/ ad im-
 portunā eorū/et principum instantiā/ etiā sub motu ppriū et
 certe scientie colore nōnullas ex eisdem pensionibus sic extor-
 tis et suppressis in totū vel aliqua eorū parte per sue sanctitatis
 litteras suscitare/et sibi illas ad eorū vitam etiā de nouo refer-
 uari/illasq; in eorum psonas etiā cū derogatione expressa eius-
 dem sanctissimi domini nostri pape cōstitutionis/ quia cauet
 expresse q; littere sup huiusmodi pensionibus nullatenus expe-
 diantur/nisi illius qui pensionē huiusmodi soluere tenetur/ ex-
 pressius accederet assensus transferre pcurauerit/et in dies pro-
 curant in magnū ecclesiarū monasteriorū et aliorum beneficio-
 rum/nec nō monasterijs et ecclesijs p̄sidentū illasq; et alia bene-
 ficia huiusmodi obtinētes p̄iudicium et iacturā/ cupiēs in pre-
 missis oportune puidere/et ab ecclesijs/monasterijs/et bñficijs
 bñdōi/illorūq; psonis omnē auferre grauitudinē/hac irrefraga-
 bili cōstitutione/ex certa eiusdem sanctissimi scientia omnes et
 singulas pensiones/etiā motu pprio/et ex certa illius simili sci-
 entia post earū extinctionē/expirationē/et suppressionē/ etiam
 cum derogatione prioris p̄stitutionis antedictē/vel alias quo-
 modolibet hactenus suscitatas/et renouatas/ac in posterū sus-
 citandas et renouandas quibuscūq; personis cuiuscūq; star⁹/
 gradus/ordinis/dignitatis/et conditionis existant reseruatas
 hactenus et impostērū reseruandas/ac litteras apostolicas sin-
 gulosq; p̄cessus exinde habitas et habendas et inde secuta que-
 cunq; et secutura preter sue sanctitatis intentionē emanasse/ et
 impostērū emanare/ac irrita et inania nulliusq; roboris vel
 momenti fuisse et esse/illorūq; omnium et singulorum tenores/se-
 ries/et effectus p̄ sufficienter expressis habens/et p nullis/cas-
 sis/irritis/et infectis haberi debere/ ecclesiasq;/ monasteria/ et
 alia beneficia huiusmodi obtineñt ad earundē sic suscitatarum

renouatarū pensonū/etiam in toto vel in qualibet earū parte solutionē minime obligari vel teneri/aut etiam ad litterarū pcessum huiusmodi pretextu a quoq̄ cōpelli possint/nec etiā illis sententijs/censuris/et penis in litteris et pcessibus huiusmodi cōtentis et insertis vel illarum aliqua ppterea ligari/ac quicquid hactenus contra p̄sentis constitutionis tenorem etiam motu et scientia predictis attempratū fo: san hactenus et in posterum cōtigerit attemptari/etiā cum totali expressione huiusmodi constitutionis irritum et inane motu et scientia similibus et auctoritate predicta decreuit et declarauit. Placet motu proprio. Et ita mandamus publicetur et describetur in cancellaria.

Acta et publicata fuit supradicta regula in cancellaria apostolica die videlicet. xvj. mensis Decēbris. Anno domini M^o D^o C^o XLV° quadringentesimo septuagesimo quinto. P̄tificatus sanctissimi dñi nostri dñi Sixti diuina prouidentia pape. iij. Anno quinto. S. de puteo.

Eiusdem. Confirmatio amplissima priuilegioꝝ ordinis.

Ictus Eps seruus seruorū dei. Ad futurā rei memoriā. Prouisionis nostre debet puenire subsidio vt suū cuiuslibet cōseruetur. Hinc est qđ nos tenore quarundā litterarū felicitis recordationis Pij pape. ij. p̄decessoris nostri in registro ipsius p̄decessoris repertum/ pro eo qđ sicut exhibita nobis nuper p parte dilectorū filioꝝ Listerciē Labiloneſi dioc./ et alioꝝ abbatū/ necnō dilectarū in christo filiarū abbatissarū eiusdem ordinis monasterioꝝ et conuentuū eorūde petitiō cōtinebat/ ipsi hmoi tenore ex certis causis se asserūt indigere/ de registro ipso de verbo ad verbum transcribi/ et ad ipsoꝝ abbatum abbatissarum/ et

euentuū supplicantiū instantiā p̄sentibus annotari fecimus/
 qui talis est. **D**ius Episcopus seruus seruoꝝ dei. Ad fu-
 turā rei memoria. Et si quibuslibet p̄sonis ecclesiasticis ac reli-
 giosis p̄sertim illis qui mundi cōtemnētes illecebras in humi-
 litatis habitu regi cunctorū principū in abstinentia ⁊ diuinis
 officijs suas animas deuouerūt/ex paterne pietatis officio te-
 neamur assistere/p̄fessores tñ Listerciē ordinis vtriusq; sex^o
 eo feruentiori caritate cōplectimur/quo ip̄um ordinē in dei ec-
 clesia conspicuū ⁊ insignē vberiori dilectione p̄sequimur/vn-
 de si quādo priuilegia/gratie/ ⁊ indulta p̄ exaltatione ⁊ incre-
 mento eiusdē ordinis ac pace ⁊ trāquillitate in eo virtutū dño
 militantiū p̄ Romanos pontifices p̄decessores nostros aut im-
 peratores ⁊ reges cōcessa ⁊ indulta cōperimus/vt perpetuā fir-
 mitatē obtineāt ea merent̄ ap̄lici roboris clipeo cōmuniri. Sa-
 ne petitio dilectorū filiorū abbatis Listerciē monasterij La-
 biloneñ dioc̄/eiusq; coabbatū/abbatissarū ⁊ conuentuū ordi-
 nis eiusdē nobis nuper exhibita cōtinebat/qđ olim nōnulla p̄-
 uilegia/imunitates/exemptiones/libertates/gratie/cōserua-
 torie/ ⁊ indulta p̄ felicitis recordationis Innocentiū. iij. Alexan-
 drū. iij. Urbanū. iij. Gregoriū. viij. Honorū. iij. Clementem
 v. ⁊ q̄plures alios Romanū pōtiffices p̄decessores nostros/ seu
 p̄ Romanū pontificibus in eoz obedientijs habitos/ ac etiam
 p̄ recolende memorie p̄latos/pontifices/imperatores/ ac Ro-
 manū ⁊ alios reges/p̄ augmento diuini cult^o ⁊ saluberrimo sta-
 tu ⁊ incremento ordinis p̄libati concessa fuerūt pariter ⁊ idul-
 ta. Clerū sicut eadē petitio subiungebat cū cōtingat interdum
 dicti ordinis p̄fessores cōtra hmōi priuilegia ⁊ indulta per lo-
 corū ordinarios ac p̄elatos ⁊ alios qui nomē dñi inuanū reci-
 pere nō formidant indebite molestari/p̄ parte dictorum abba-
 tis Listerciē/coabbatū eius/abbatissarū/ ⁊ conuentuū ordinis
 p̄libati nobis fuit humilit̄ supplicatū/vt hmōi priuilegijs/gra-
 tijs/ ⁊ indultis/ac litteris p̄decessorū/p̄latorū/pontificū/im-
 peratorū/ ⁊ regum p̄fatorū/robur ap̄lice cōfirmationis adij-
 cere/ ⁊ alias ad eoz p̄petuū robur obtinendū/partes ap̄lice p̄-
 uisionis interponere de benignitate ap̄lica dignaremur. Nos

igitur eorundē predecessorū vestigijs inherētes/ac cupientes
 tranquillitati ⁊ paci abbatū/abbatissarū/ ⁊ conuentuū/ ac pro
 fessorū hmoi quantū cū deo possumus puidere/hmoi supplica
 tionibus inclinati/priuilegia/imunitates/libertates/exemptio
 nes/cōseruatorias/gratias/ ⁊ indulta p quoscūq; Romani pō
 tifices pdecessores nostros/seu p Romani pōtificibus in eorū
 obedientijs habitos/abbatib^o dicti monasterij Cistercij/eius
 coabbatib^o/abbatissis/ ⁊ cōuentibus ordinis eiusdē p iunctim
 vel diuisim vt p̄fertur cōcessis ⁊ cōcessa/necnō p̄latorū/pontifi
 cū/imperatorū/regum/ac dominoꝝ temporalū/ litteras hu
 iusmodi/ ⁊ oīa ⁊ singula in eis cōtenta put rite ⁊ iuste ac ratio
 nabiliter p̄cesserunt/ ⁊ p̄fato ordini fuerunt seruata/quoz om
 niū ⁊ singulorū tenores de verbo ad verbū p̄sentibus haberi
 volumus p sufficiēter exp̄ssis exnunc imperpetuū auctoritate
 ap̄lica tenore p̄sentiuū approbamus/ac etiā cōfirmamus/ ⁊ p̄sen
 tis scripti patrociniō cōmunimus. Uniuersos ⁊ singulos eccle
 sic p̄latos/patriarchas/primates/archiepos/ ep̄os/ abbates/
 priores/decanos/archidiaconōs/p̄positos/archiep̄sbyteros/of
 ficiales/ ⁊ alios in dignitate cōstitutos/necnō principes christi
 anos quacūq; dignitate fulgētes ⁊ eorū officarios/Ciuitatū
 quoz villarū seu cōmunitatū rectores et maiores/rogantes/
 monētes ⁊ hortātes attēte/eisq; p ap̄lica scripta in virtute san
 cte obediētie ⁊ sub excoicationis pena districte p̄cipiendo mā
 dantes quatenus p̄dictos abbates/abbatissas/cōuentus/ ⁊ p̄
 sonas ordinis p̄nominati p̄actis priuilegijs/imunitatib^o/ex
 emptionibus/libertatibus/gratijs/conseruatorijs ⁊ indultis/
 put vsi sunt gaudere pmittāt pacifice ⁊ quiete. Cōtradictores
 p censurā ecclesiasticā ⁊ alia iuris remedia appellacione postpo
 sita cōpescendo inuocato ad hoc si opus fuerit auxilio b̄rchij
 secularis decernētes ea fore vbicunq; ⁊ quādocūq; exhibita fu
 erint vel ostensa in iudicio ⁊ extra imp̄petuū obseruāda/ ac ex
 nunc irritū ⁊ inane quicqd̄ imp̄posterū contra approbationē/cō
 firmationē/cōmunionē/ ⁊ decretum nostra huiusmodi a quo
 q; quauis auctoritate scienter vel ignoranter p̄gerit quōlibet
 attemptari. Nulli ergo oīno hominū licet hanc paginā nostre

approbationis/cōfirmationis/cōmunitiōis/rogationis/monitiōis/hortationis/mādati/et cōstitutiōis infringere/vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis autē hoc attemptare p̄sumpserit indignationē omnipotētis dei et beatorū Petri et Pauli ap̄torum eius se nouerit incursum. Datum Ābantue. Anno incarnationis dñice Ā. cccc. lix. Idie Non̄ Augusti. Pontificatus nostri Anno primo. Ceterū vt earundē litterarū tenor p̄dictus sic insertus omnimodā rei facti certitudinē faciat apostolica auctoritate decernimus vt illud ydem robur eandemq; vim et eundē vigorem dictus tenor per omnia habeat que haberent originales littere supradicte/et etiam prozsus eidem tenori fides adhibeatur quancūq; et vbiq; siue in iudicio siue alibi vbi fuerit exhibitus vel ostensus/et eidem firmiter stetur in omnibus sicut eisdem originalibus litteris staretur si forent exhibite vel ostense. Per hoc autē nullū ius cuiq; de nouo acquiri volumus/sed antiquū tantūmodo cōseruari. Nulli ergo oīno hominū liceat hanc paginā nostre cōstitutionis et voluntatis infringere/vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis autē hoc attemptare p̄sumpserit/indignationē omnipotentis dei et beatorū Petri et Pauli ap̄torum eius se nouerit incursum. Datum Rome apud sanctū Petrum. Anno incarnationis dominice Ā. cccc. lxxv. Non̄ Martij. Pontificatus nostri Anno quinto.

Præuilegi dñi Innocētij pape: viij.

Oprima declaratio et cōfirmatio. Quod abbates/monachi/abbatisse/moniales/vassalli/subditi/seruiētes/monasteria/loca/et mēbra/ac omnia bona ordinis semp fuerūt sub summi pōtificis et sedis aplice p̄tectione/et ei immediate subijciuntur.